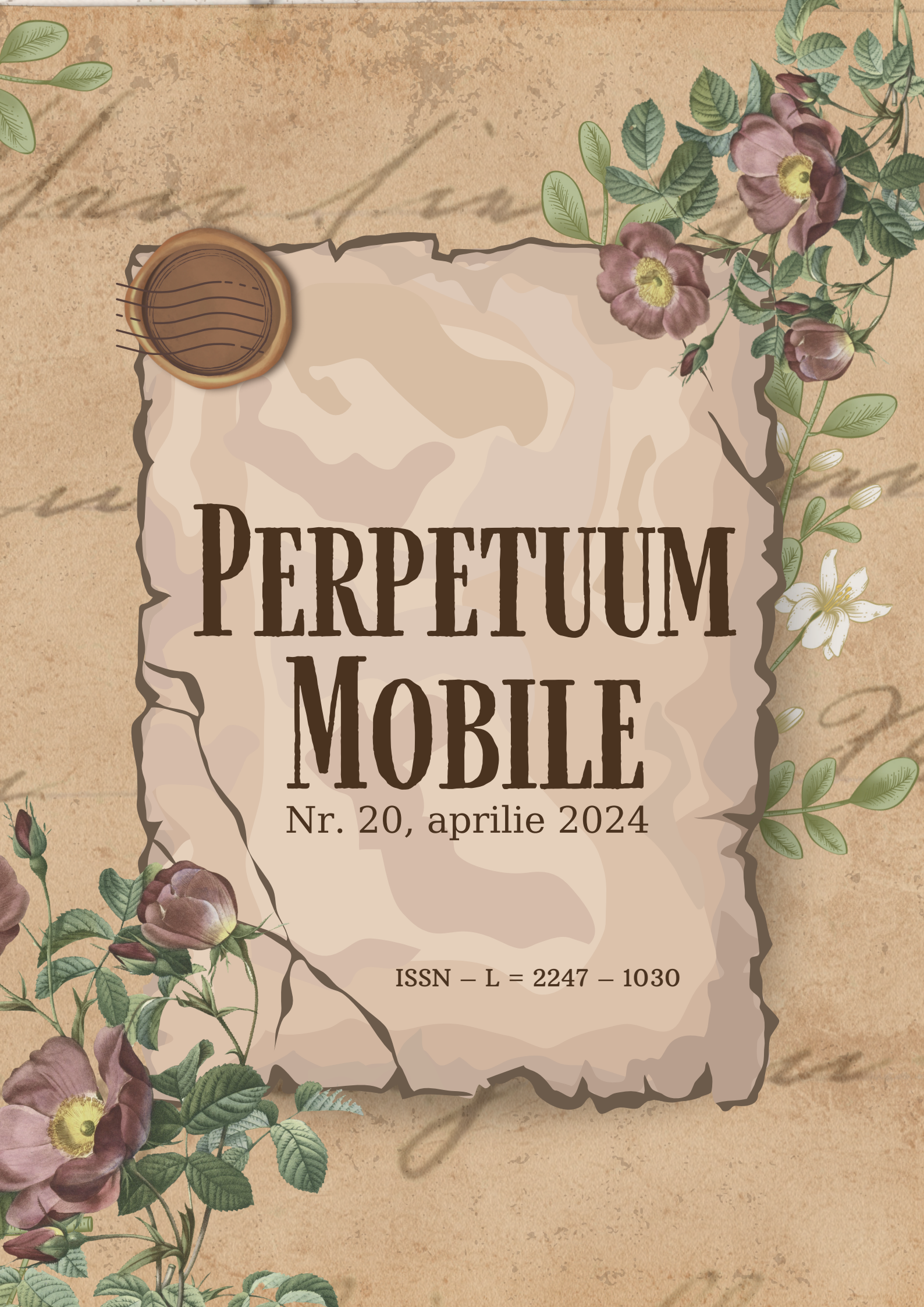

PERPETUUM MOBILE

Nr. 20, aprilie 2024

ISSN – L = 2247 – 1030

REDACTORI

BOGDAN CRĂCIUN, CLASA A XI-A B
ANDRADA ROTARIU, CLASA A X-A B
MIRUNA MIHALACHE, CLASA A XII-A G
MARIA RĂDULESCU, CLASA A XI-A G
NATALIA MATEI, CLASA A XI-A G
ANA PETRE, CLASA A XI-A G
ALEXANDRA MARIA IONICĂ, CLASA A IX-A B
GABRIEL CRISTIAN CIOBANU, CLASA A IX-A B
EDUARD MIHAI COLIBABA, CLASA A IX-A B
RAISA DRĂGĂNESCU, CLASA A X-A I
INGRID VASILE, CLASA A XI-A E
CĂPĂȚÎNĂ RALUCA, CLASA A XI- A G
ANDREI FILIP PAMACAI, CLASA A XII-A H
BIANCA ELENA ALEXE, CLASA A IX-A D
MARA PANDELE-CUȘU, CLASA A IX-A D
IRINA MARIA ȘTEFANIU, CLASA A IX-A D
MARIA IOANA APETREI, CLASA A IX-A D
DELIA IOANA CIOBANU, CLASA A XII-A C
MATEI MANGIUREA, CLASA A XII-A C
EMA IOANA TOANĂ-BURUGĂ, CLASA A XII-A C
ADINA OLTEANU, CLASA A X-A B

PROFESORI COLABORATORI

NICOLAE I. DIȚĂ
ROXANA NEAȚU
EMILIA IANCU
IULIANA MARIA CĂPLESCU
MIHAELA COLDEA

PROFESORI ÎNDRUMĂTORI

ALEXANDRA BURUEANĂ
MARIA MOISE
IOANA CIUCĂ

GRAFICĂ

ALEXIA NEGOIȚĂ
IRINA ȘTEFANIU

CORECTURĂ ARTICOLE

PROF. CAMELIA MARIA ISPAS

COORDONATOR

PROF. FLORENTINA CRISTEA

C.N.M.B.

COLEGIUL NAȚIONAL „MATEI BASARAB”

www.basarab.ro

SIMPOZIONUL NAȚIONAL

„Restitutio Matei Basarab în ceas aniversar”,

o marcă a liceului

Început cu ocazia sărbătoririi **Centenarului Marii Uniri** în 2018, Simpozionul Național **„RESTITUTIO MATEI BASARAB ÎN CEAS ANIVERSAR”** a ajuns anul trecut la cea de-a 6-a ediție a sa. Pe 8 decembrie 2023, în Sala de consiliu a bătrânului colegiu bucureștean, s-a derulat cea mai recentă întâlnire a profesorilor din București și din țară, prezenți fizic sau online la manifestarea noastră cultural-științifică. Titlul de anul acesta, „Valori românești și spirit european”, a dat posibilitatea participanților înscriși la una dintre cele patru secțiuni să abordeze aspecte

semnificative privind valorile românești și spiritul european. Prin tema abordată recent, am căutat să aducem valorile românești consacrate în prim-planul

cunoașterii și să arătăm sincronizarea societății românești a secolului al XX-lea cu cea europeană, în care istoricii, romancierii, prozatorii, poeții, criticii și istoricii literari, oamenii de știință, pictorii, sculptorii, graficienii, psihologii, actorii și regizorii români alcătuiesc un capital de imagine care nu poate fi neglijat. Scopul nostru a fost acela de a demonstra că fiecare dintre aceștia reprezintă un ambasad al valorilor culturale și spirituale românești, ceea ce face ca știința și cultura românească să fie etichetate, pe bună dreptate, ca fiind europene.

Deschiderea lucrărilor simpozionului la ediția din 2023 a fost făcută de doamna director Lidia Maria Șorop, ocazie cu care a urat „Bun venit!” participanților la această sesiune de comunicări și a subliniat aportul personalităților mateiste la promovarea culturii și a științei românești și universale.

Speakerii simpozionului din 2023 au fost academicianul Nicolae Noica, directorul Bibliotecii Academiei Române, prof. dr. Mihai Manea, inspector ISMB și președinte al APIR-CLIO, și doamna lector universitar dr. Simona Glăveanu, Facultatea de Psihologie, Universitatea Ecologică București. Domniile lor au prezentat plenului reunit al celor patru secțiuni comuni-

cări extrem de valoroase despre tema abordată la această sesiune. Ne vom opri asupra comunicării domnului academician Nicolae Noica, cel care a evocat **personalitatea lui August Treboniu Laurian** și rolul acestuia în fondarea Societății Academice Române (1867) și activitatea sa de președinte al Secțiunii Literare a Societății Academice Române (1867-1879). Om de cultură vastă, unul dintre conducătorii de seamă ai Revoluției de la 1848-1849 din Transilvania, de numele acestuia se leagă reorganizarea învățământului din Moldova și apoi din Principatele Unite, fiind efor (inspector) al școlilor din București. August Treboniu Laurian a depus eforturi susținute în vederea înființării Universității din București (1864), a întocmit manuale școlare de istorie și geografie, între care cele trei

volume din „Istoria românilor” (I. „De la fondarea Romei până la căderea Imperiului Roman de Apus”; II. „De la căderea Imperiului Roman de Apus până la luarea Constantinopolii prin turci”; III. „De la căderea Constantinopolii până în zilele noastre”; 1853-1857) și „Elemente de istorie și biografii pentru clasa II a școlilor primare din Moldova”; 1856). În domeniul istoriei, a continuat

tradiția Școlii Ardelene, inaugurând, alături de Bălcescu și Kogălniceanu, studiul sistematic al istoriei naționale („Brevis conspectus historiae Romanorum in utraque Dacia de gentium”, 1846; „Temișiana sau Scurtă istorie a Banatului temișian”, 1848; „Die Romanen der osterreichischen Monarchie” - trei volume, 1849-1851; „Documente istorice despre starea politică și ieratică a românilor din Transilvania”, 1850 ș.a.), întocmind totodată și o hartă a Daciei („Charta țărilor române cunoscute mai înainte sub numele de Dacia”).

În mod particular, August Treboniu Laurian are pentru noi, comunitatea mateistă, o semnificație aparte: Colegiul Național „Matei Basarab” funcționează, astăzi, pe domeniul pe care August Treboniu Laurian l-a avut în proprietate în mahalaua Lu-

caci-Mircea Vodă și pe care Ministerul Instrucțiunii Publice l-a cumpărat de la moștenitorii acestuia, în 1884, pentru a se fixa definitiv sediul gimnaziului înființat de Cuza în 1859 și care a devenit ulterior unul dintre marile licee ale Bucureștiului.

Lucrările pe cele patru secțiuni, **Istorie, Limbă și comunicare, Științe și Consiliere psihopedagogică**, prezentate ulterior de profesorii înscriși la simpozion au continuat să întregescă imaginea personalităților românești și contribuția lor la cultura și știința europeană.

Prin activitățile și lucrările propuse în cadrul acestui Simpozion Național, evidențiem impactul pozitiv adus prin cercetările prezentate în domeniile de specialitate de propunătorii lucrărilor, prin schimbul de bune practici realizat, prin relaționarea pozitivă și feedbackul oferit ulterior. Colegiul Național „Matei Basarab”, școală organizatoare a simpozionului, derulează an de an acest proiect pentru a beneficia de experiența unei astfel de activități, necesară unui colegiu de prestigiu, membru al Alianței Colegiilor Centenare.

Reușita acestui eveniment s-a datorat și parteneriatelor încheiate de Colegiul Național „Matei Basarab” cu **Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), Casa Corpului Didactic a Municipiului București (CCD București) și Asociația „Amicii Trecutului Nostru Istoric - ATNIS”**.

prof.
NICOLAE I. DIȚĂ

GRANIȚA...

doar o linie pe hartă

Colegiul Național „Matei Basarab”

din București a avut distinsa oportunitate să găzduiască un proiect internațional între România și Suedia în perioada 4-6 martie 2024. Este un moment simbolic al longevității prieteniei dezvoltate între liceul nostru și elevii suedezi, reprezentând încă o dată reafirmarea schimbului de experiență, început și continuat sub îndrumarea și atenta coordonare a doamnei profesoare Monica Dospinescu. Anul acesta, implicarea activă a profesonilor Monica Dospinescu, Irina Petrescu, Mania Popescu, Irina Lemnean, Teodora Vișineanu-Prodan, Mădălina Constantinescu și Gabriella Agnes Ieșan a condus la finalizarea cu succes a unei noi ediții, împreună cu elevii claselor a X-a C, a X-a E, a XI-a B și elevii organizaționi, Bogdan Crăciun și Rianna Dirlă.

Scopul proiectului este reprezentat de schimbul de experiență atât dintr-o perspectivă socio-culturală, cât și din punct de vedere educațional, motiv care s-a regăsit pe durata întregului proiect prin intermediul activităților desfășurate. Prima activitate a fost una simbolică, de o deosebită importanță atât pentru elevii noștri, cât și pentru studenții străini. Vizitarea muzeului liceului a reprezentat liantul între istoria bogată a instituției noastre și prezent, punând în evidență evoluția colegiului. Cu ajutorul explicațiilor doamnei profesor Aurelia Mihaela Coldea, elevii au avut oportunitatea să observe piese definitorii, precum obiecte numismatice, de ceramică, textile, artă plastică și decorativă, sticlă, porțelan, fotografii precum și documente oficiale.

După prezentarea liceului, elevii din Suedia și cei din România au luat masa împreună, iar apoi au avut oportunitatea să se cunoască și să împărtășească diferite păreri în cadrul unei dezbateri legate de încălzirea globală. Scopul activității a fost îndeplinit cu succes, deoarece toate persoanele prezente au putut contribui activ la propunerea de soluții pentru problema de actualitate, ajungând la concluzia aferentă: „obiectivul nu este să câștigăm într-o dezbateri școlară, ci să câștigăm lumea în care trăim, planeta noastră, prin însușirea ideilor abordate”.

În zilele ce au urmat, delegații suedezi au putut să asiste la orele de curs desfășurate în

cadru liceului, printre acestea numărându-se activități sportive, atelier de matematică, ora de psihologie și un atelier de artă, unde elevii au avut posibilitatea să își creeze propriul mărtisor. Astfel, proiectul a îmbinat atât partea științifică, dezvoltarea culturală, cât și cea practică, aceștia având posibilitatea să-și alcătuiască păpuși tradiționale simbolice pentru perioada anului.

În ultima zi, activitățile se diversifică și mai mult, acestea desfășurându-se în afara liceului. Atât elevii suedezi, cât și cei români au putut face împreună turul Bucureștiului, unde au văzut obiective definitorii pentru oraș, dar care reprezintă, tot-

odată, puncte-cheie în istorie, motiv pentru care, printre alte destinații, se numără Arcul de Triumf și Muzeul Satului. Ulterior, elevii talentați ai liceului i-au încântat pe toți participanții prin abordarea nouă a interacțiunii. Aceștia au pregătit un concert, în cadrul căruia s-au cântat atât piese naționale, cât și internaționale. Finalul...? Am cântat împreună, pentru că, până la urmă, muzica este o limbă universală, așa cum ar spune doamna profesor de educație muzicală, Ieșan Gabriella Agnes. Totul s-a finalizat cu o masă cu specific tra-

dițional, unde cu toții am avut ocazia să împărtășim ultimele păreri și idei. Resemnați că acest proiect se apropia de sfârșit, dar recunoscători și fericiți pentru oportunitatea avută, am petrecut timpul rămas împreună.

În mod sigur a fost o ocazie ce s-a arătat definitiv și a devenit rapid adânc impregnată în sufletul nostru, urmând să tranșească timpul. Astfel, am învățat cu toții diferențe culturale, sociale și de apartenență, observând așadar că relațiile umane sunt cele mai importante, iar singurul impediment este doar o linie pe hârtie...

În continuare, se pot regăsi opiniile elevilor și ale profesorilor reprezentanți din Suedia:

„We just wanted to say that we are so grateful for what you had prepared and done for us this week. It was so fun meeting you, guys, and we hope we meet again. Again, thank you guys and we hope you all ace your upcoming exams!”

„Our teacher wants to thank you guys for this adventure, they want to provide a personal text for you guys because they are so grateful of everyone's commitment!! We will forward this to you guys tomorrow! Sleep well!!! We appreciate the all of you!!!”

„We wanted to write to you and thank you for the way you organized our visit. We think it was well planned and could not be more pleased with the work that you have done. Our main goal for our students was to interact with all of you and every time we looked around, we saw happy faces as our students chatted with you and we are grateful for how you approached and took care of them. We all had such a great time. You are all very friendly, curious, educated and communicate in a good manner. Some favorites from us were; the ambition with the climate change debate, visiting your classes and the concert. However, the best part was always to spend time with you and talking to all of you. So, thank you so much for organizing our visit. We had a great time and hope we will meet again.

Greetings from Kristoffer, Isabell and William.”

BOGDAN CRĂCIUN
Clasa a XI-a B

Doamnele literaturii române

Literatura română este un tărâm al celor mai intense și profunde sentimente, dar deschis doar celor ce caută mai adânc de pasajele regăsite în manualele școlare. Într-adevăr, în băncile liceului, învățăm despre titluri și nume ce au schimbat, modernizat, au adus unicitate în arta compunerii românești, personalități care nu s-au temut de a dezbate subiecte complexe, teme profunde. Probabil până acum v-ați gândit la măreții scriitori, precum Caragiale, Rebreanu, Sebastian, Călinescu, Arghezi și lista, clar, nu se oprește aici. Dar... unde sunt personalitățile feminine? Unde sunt doamnele ce au creat din adâncul sufletului neînțeles? Aceste eroine care și-au făcut vocile auzite în deceniile interbelice, în cele mai sensibile momente ale societății? Profunzimea feminină este un sentiment, o stare pe care nu mulți o deslușesc, fiind adeseori ascunsă sub rugul unei lumi controlate de autoritatea masculină. Deci, dacă școala românească nu dorește să scoată la lumină arta feminității ce străbate ani și milenii, surprinzând sentimente atât de dilematice, acest articol va încerca să numească doar câteva personalități feminine ce au contribuit la cultura românească.

Lirismul, de fel, este răspândit în câteva versuri, strofe, dar aceste câteva cuvinte cuprind esențialul uman, frumusețea, tristețea și orice se află între cele două extreme ale experienței muritorului. Poezia este, de fapt, o mărturisire, o deschidere sinceră a sufletului, iar creatorii acestor opere sunt salvatorii, cei care zâmbesc și plâng pentru cei ce nu au avut curajul să fie sinceri cu ei înșiși. Cred că primul poet, sau mai bine zis, prima poeză, care mi-a deschis o nouă viziune asupra ființei mele a fost **Magda Isanos**. Încă din copilărie, aceasta a manifestat o adevărată admirație pentru literatură, istorie și filosofie. În primii ani de liceu, își afirmă talentul, publicând în revista liceului de băieți, „Licurici”, poeziile „Aș vrea un basm” și „Primăvară”. Un an mai târziu, ia naștere Societatea Culturală „Iulia Hasdeu”, iar poeta, alături de colegile sale, participă la întâlnirile Societății unde avea să-și definească începuturile unei cariere literare. Participă la concursul organizat de Societatea „Tinerimea Română”, la București, unde dezbate drepturile femeilor, obținând locul al doilea. Poeta își continuă activitatea până la sfârșitul liceu-

facultatea o face la Iași, urmând inițial cursurile de literatură și filosofie, iar mai târziu de drept. Creațiile sale sunt publicate în reviste precum „Viața Basarabiei” și „Însemnări ieșene”, iar în cadrul ziarului „Lumea”, va fi prima publicație în care se remarcă talentul poetei: „descoperire prețioasă a *Însemnărilor ieșene*”. La 26 decembrie, același ziar anunța „un nou talent în plină ascensiune, acel al d-rei M. I. (Magda Isanos), poetă a preocupărilor transcendente, minunat redată în versuri, versuri de o temeritate care depășește feminismul”. Poeta își continuă activitatea până la sfârșitul vieții, 17 noiembrie 1944. Magda Isanos rămâne o mare personalitate din lumea poeziei românești pentru sinceritatea, autenticitatea versurilor, pentru rimele ce nu erau simple jocuri de cuvinte, ci adevărate sentimente ilustrate într-un decor pe care numai un spirit luptător putea să-l înțeleagă.

Dacă tot ne aflăm în universul poeziei, nu am putea să nu o amintim pe **Iulia Hasdeu**, tânăra poetă a literaturii române, ce s-a stins din viață la vârsta fragedă de 18 ani. Iulia a fost, în adevăratul sens al cuvântului, un geniu, absolvind la 11 ani Colegiul Național „Sfântul Sava” și urmând, în paralel, cursurile de la Conservator. La 16 ani, a plecat

pentru studii la Paris, fiind prima româncă ce a studiat la Sorbona. La puțin timp, se îmbolnăvește de tuberculoză și moare, scrierile sale fiind în mare parte publicații postume. Printre creațiile sale se numără poezii, piese de teatru, povestiri, scrise atât în română, cât și în engleză sau franceză. Operele sale numeroase și vârsta la care aceasta moare ilustrează spiritul feminin, zbuciumat de sentimente și trăiri profunde și faptul că fetele experimentează asemenea frământări de la vârste fragede. Sufletul feminin este o poezie, o operă în sine, de care mulți se tem, fără a ști însă frumusețea unui asemenea tărâm.

Trecând în domeniul prozei, doresc să menționez o artistă atât de însemnată și apreciată a literaturii noastre, **Cella Serghi**, o scriitoare ce a cuprins în romanele sale spiritul și energia tinereții, frumusețea și disperarea de a trăi într-o lume a indiferenței, numind viața „o pânză de păianjen”. Născută la Constanța, prezența mării a fost o sursă de inspirație, dar a reprezentat și izvorul sentimentelor, al amintirilor și al iubirii. Într-un interviu, ea evocă aceste trăiri ale copilăriei: „Despărțirea de mare, din cauza refugiului, a fost un șoc care a lăsat urme adânci. M-a urmărit nostalgia mării, dorul de mare mi-a îndurerat copilăria. „Pânza de păianjen” - în mare măsură autobiografică - e plină de ecourile mării, de amărăciunea acelei despărțiri. Chiar mai târziu, în fața ei, cântam marea copilăriei mele.” După 1916, familia scriitoarei se refugiază la Brăila, iar mai apoi, la București, unde va urma cursurile Facultății de Drept. Practică puțin timp avocatura, reprezentând pentru aceasta un prilej

să întâlnească diferite caractere ce îi vor servi ca inspirație pentru viitoarele personaje. Sub pseudonimul Gella Marin, trimite ziarelor „Gazeta” și „Reporter” un număr de reportaje și cronici teatrale care s-au bucurat de mult succes. În 1937, apare în „Revista fundațiilor” primul fragment din romanul „Pânza de păianjen”, intitulat „Cele dintâi nedumeriri”. Debutul este remarcabil, lucrarea fiind apreciată de Camil Petrescu și Alexandru Rosetti. Romanul, încă manuscris, a fost citit de Mihail Sebastian, recomandându-i cartea lui Liviu Rebreanu ce, imediat, a admirat opera și a recunoscut talentul scriitoarei. Cella a continuat să scrie, iar fiecare roman a cunoscut un succes surprinzător, însă activitatea autoarei nu s-a limitat aici, ci a tradus mari titluri, precum „Vă place Brahms?” de François Sagan. Cella Serghi avea un talent aparte, ce se regăsea atât în lirismul cuvintelor, în expresivitatea naturală pe care o autoarea o dovedea, cât și în înfățișarea unor aspecte ale societății și ale vieții de care mulți se temeau, aspecte care nu trebuiau înțelese, ci trăite, reprezentând o anumită complexitate în literatură, dar pe care scriitoarea le descria cu sufletul, cu iubire și durere, stiloul fiind doar un simplu instrument.

Condeii aparține celor ce au un suflet plin de nemurire, celor ce trăiesc deplin și luptă pentru inimile pierdute, iar noi suntem responsabili să le mulțumim, evocându-le amintirea și curajul de a învinge timpul neînduplecat.

ANDRADA ROTARIU
Clasa a X-a B

COPILUL ȘI COMUNISMUL

Între patru pereți
aici s-a murit,
aici s-au sufocat,
haideți, poftiți.
„de ce sunt și nume de copii?”
am întrebat,
s-a făcut liniște,
și liniștea copil
îneacă în traume
de mâna unei doamne,
pe care o cheamă Securitate.
În captivitate
au rămas fără imunitate.
li s-a furat copilăria,
prin absurditate
și cred că scriu,
din solidaritate
despre o tragedie

de așa imensitate
însă, știți, eu am această abilitate...
de a vedea o fantomă,
care mă trezește
cu nervozitate
gata să-mi vorbească despre
egalitate,
unitate,
coșmarul capitalist
visul socialist.
are ochii roșii
îi văd oasele negre
o monstruoasă
fantomă îmi spune că se numește
Comunism.

Decretul 770/1966

„Articolul 1: Întreruperea cursului sarcinii este interzisă”. Bat clopotele, le auzi și tu? În octombrie 1966, ne-au condamnat la moarte. Ne strigă, le auzi? Ne întreabă. Ne roagă, ne sfâșie pereții amintirii și urlă sugrumate între pagini de istorie: „De ce?”. Ele au fost victimele, noi le suntem speranța.

Unde sunt Femeile?

În pagini de istorie
Se scriu povești
despre bărbați,
care mai câștigă victorii, dar mereu la datorie
unde sunt femeile?

Câteva erau poate de vârsta mea,
Când li s-a trântit o ideologie pe masă
și le-au spus că de egalitate le pasă
unde sunt femeile?

Alegeri furate în iubiri sovietice,
Corpurile lor au devenit obiective politice.
S-au pierdut undeva prin statistici.
Unde sunt femeile?

Ascunse în dosarele Securității,
în subsolurile posterității,
Cred că părul Elisabetei Rizea era mai lung decât al meu...
Dar unde, Doamne, unde sunt femeile?

Mă gândesc, în spatele bărbaților.
Erau mame ale fiilor, surori ale fraților
A căror voce a fost auzită spunând „nu”.
Unde sunt femeile?

Ana mi s-a spus că a născut într-o grotă,
Și mă doare doar să mă gândesc...
Am văzut un tavan de victime la capătul țării,
Spuneți-mi, asta ce denotă?

Când le torturau,
era oare pentru că nu credeau,
că o femeie nu ar fi putut
să nască un început care
să nu fie comunist?
Unde sunt femeile?

MIRUNA MIHALACHE
Clasa a XII-a G

DIDO

POVESTEA REGINEI CARTAGINEI

Opera „Dido și Aeneas” este una dintre cele mai impresionante capodopere ale stilului baroc, ce a fost compusă de Henry Purcell în jurul anilor 1683-1688. Opera aduce în prim-plan tumultuoasa poveste de dragoste dintre Dido și Aeneas, eroul troian, și este bazată pe a patra carte din „Eneida” lui Vergiliu. De asemenea, este considerată singura operă reală a lui Henry Purcell ce a fost interpretată integral.

Incursiunea în mitologia greco-romană începe când barca lui Aeneas, ce călătorea din Troia către Italia, este răsturnată de o furtună violentă și naufragiază în Cartagina, orașul de pe coasta de nord a Africii, condus de regina Dido. Destinul îi face pe cei doi să se îndrăgostească iremediabil din prima clipă, dar mai apoi îi și desparte pe vecie. Deși Dido promite să-i rămână loială toată viața răposatului ei soț, Sychaeus, ea uită pe loc promisiunea sa, atunci când îl întâlnește pe cel ce pare a fi

sufletul ei pereche. Povestea lor de dragoste desprinsă parcă din paradis este întreruptă atunci când regele Iarbus îi cere zeului Jupiter să-l determine pe Aeneas să plece din Cartagina pentru a-și îndeplini destinul de a reînțemeia Troia. Aeneas pleacă fără a se uita în spate, știind că porunca zeilor este sacră, iar Dido, cuprinsă de disperare, se sinucide.

Muzica a fost dintotdeauna o sinergie parcă magică între emoții pure, note ce se împletesc armonice cu sentimente precum iubirea și disperarea, dar și între elemente de cultură precum istoria și mitologia. Această lucrare a fost pentru prima dată adusă pe scenă în 1869 la o școală de fete din Chelsea și rămâne una dintre cele mai cunoscute din istorie, atât pentru valoarea sa, dar

și pentru complexitatea în redarea disperării lui Dido, ambiguitatea iubirii cu care toți rezonăm.

Fie că vorbim despre Antichitate sau modernism, fie despre figuri mitologice sau contemporane, muzica este portalul supranatural ce îmbină cultura și istoria cu tainele sufletului, ce unește lumea prin fire sublime și incolor și contopește orizonturi infinite.

Bibliografie:

https://en.wikipedia.org/wiki/Dido_and_Aeneas

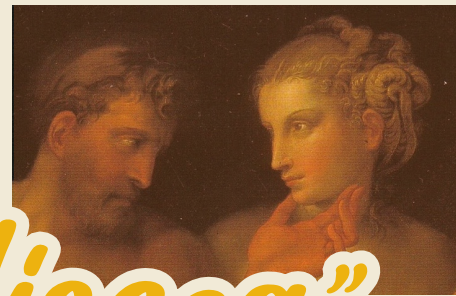
<https://interestingliterature.com/2021/08/dido-and-aeneas-myth-summary-analysis/>

MARIA RĂDULESCU
Clasa a XI-a G

FEMINITATEA PENELOPEI

în „Odiseea”

Penelopa este un personaj semnificativ în „Odiseea” lui Homer. În absența soțului său, Odiseu, care pornește într-o călătorie lungă și anevoioasă, Penelopa devine simbolul rezistenței feminine.

Unul dintre aspectele centrale ale feminității Penelopei constă în răbdarea ei neclintită. În timp ce mulți s-ar prăbuși sub greutatea unei astfel de separări, Penelopa rezistă, punând la cale scheme inteligente pentru a-și menține autonomia. În plus, inteligența Penelopei strălucește prin capacitatea ei de a se descurca într-o situație periculoasă, confruntată cu pețitori persistenți care luptă pentru mâna ei. Trucul de a țese și dezțese giulgiul pentru Laertes îi arată ingenuitatea și înțelepciunea. Penelopa se ridică deasupra așteptărilor și demonstrează că feminitatea nu este sinonimă cu slăbiciunea. Rolul de mamă al Penelopei îi conturează feminitatea. Dragostea ei maternă pentru Telemachus este specială, fiind o figură monoparentală pentru o mare parte a vieții lui. De asemenea, rezistența emoțională a Penelopei este de remarcă. Nesiguranța constantă ce înconjoară soarta lui Odiseu ar putea duce cu ușurință la disperare, totuși ea rămâne liniștită. În concluzie, portretizarea Penelopei din „Odiseea” prezintă puterea obținută prin însușiri ale forței feminine: răbdarea, inteligența și rezistența emoțională.

ESTE PENELOPA UN MODEL PENTRU FEMEIA DIN ZIUA DE AZI?

Penelopa poate servi ca un model pentru femeile de azi în mai multe moduri. În primul rând, răbdarea și puterea ei de a aștepta reflectă rezistența în fața provocărilor și capacitatea de a gestiona situațiile complicate. Într-o societate caracterizată de ritmul rapid, lecția de așteptare cu demnitate aduce un echilibru valoros. De asemenea, inteligența Penelopei oferă

un exemplu pentru femeile de azi și subliniază importanța înțelepciunii și a abordărilor strategice. Cu toate acestea, ne ramâne în minte următoarea întrebare „s-ar putea adapta Penelopa zilelor noastre sau ar fi modelată de prejudecățile societății?”

NATALIA MATEI
Clasa a XI-a G

CERAMICA „FIGURII ROȘII” ȘI A „FIGURII NEGRE”

ODISEU ȘI SIRENELE

În timpul perioadei arhaice timpurii – secolul VII î.Hr. – pictura vaselor reflectă influențe orientale. Tehnica „figurii negre” apare în Corint și se răspândește în toată Africa sub forma frizei animaliere, care include adesea și creaturi mitice.

În sec. VI î.Hr., meșterii din cartierul Kerameikos din Atena au perfecționat tehnica de fabricație. În tehnica „figurii negre”, detaliile din interiorul figurii erau obținute prin intermediul băițuirii, ceea ce permitea crearea unei compoziții de o înaltă complexitate. Femeile

sunt întotdeauna reprezentate în alb, iar bărbații, în negru. Tehnica „figurii roșii” a fost inventată în jurul anului 530 î.Hr. de pictorul Andokidos și a ajuns să o înlocuiască pe cea precedentă.

Ca urmare a schimbărilor ce au marcat tehnica pictării vaselor, se smălțuiește mai întâi întreaga suprafață a vasului, cu excepția personajelor. Detaliile interne ale figurilor pot fi astfel pictate direct, ceea ce permite o mai mare fluiditate stilistică. Acest stamnos (vas pentru vin), creat de „pictorul de sirene” în sec. V î.Hr., înfățișează întâlnirea dintre Odiseu (Ulise) și sirene, o scenă celebră din „Odiseea” lui Homer.

Sirenele mitologiei grecești antice erau femei-păsări ale căror cântece fermecate i-au abătut pe marinari de la drum,

provoacă când naufragii și dezastre. În cartea a XII-a din „Odiseea” lui Homer, eroul Ulise a urmat sfatul vrăjitoarei Circe și a astupat urechile echipajului său cu ceară,

astfel încât să poată vâsli netulburați. Acest lucru le-a permis să navigheze în siguranță în jurul insulei stâncoase păzite de sirene. Ulise a vrut totuși să audă cântecele lor magice și s-a legat de catarg, astfel încât să nu fie tentat să îndrepte corabia în direcția greșită.

Cele două tehnici nu mai sunt folosite pe scară largă din sec. IV î.Hr.

Bibliografie:

Arta. O istorie ilustrată., București, Liera, 2017

https://www.britishmuseum.org/collection/object/G_1843-1103-31

Odiseea, Homer

ANA PETRE
Clasa a XI-a G

Dragul meu suflet pereche,

Se spune că fiecare portret pictat cu pasiune este un portret al artistului, nu al modelului. Acesta reprezintă doar ocazia ivită pentru artist de a se dezvălui pe sine însuși pe pânză. Cauza pentru care ezit să-ți arăt ceea ce simt este teama de a-ți dezvălui mai mult decât ceea ce cred că ar trebui să vezi, de a-ți arăta secretul propriului suflet. Adesea, percep lumea din jurul meu asemeni unor spectatori la o piesă de teatru. Am impresia că, dacă la final se vor ridica în picioare și vor aplauda, interpretarea mea a fost una reușită, personajul și-a îndeplinit cu succes misiunea. Acesta este motivul pentru care, în unele momente, îmi doresc să vezi înăuntrul meu, să privești dincolo de aparențe, să descifrezi mesajele pe care eu însămi refuz să le ascult.

Încercarea de a te descrie printr-un singur cuvânt îmi pare a fi zadarnică, pentru că toate caracteristicile tale nu ar putea fi cuprinse într-un singur atribut. De-ar fi să-ți conturez portretul moral, aș răpi celorlalte persoane oportunitatea de a te descoperi, ar fi de parcă le-aș sili să vadă cu ochii minții mele, să te privească prin bucuria cu care o fac eu. Totuși, aștern aici două dintre tainele pe care nu mă satur a le explora și asta

pentru că, de fiecare dată când o fac, pășesc pe un alt drum, unul complet diferit de cel precedent, dar, în urma căruia, identific încă o piesă din puzzle-ul ce-ți reprezintă sinele. Surâsul tău oferă sens vieții mele, iar, odată ce l-am auzit întâia oară, mi-am dat seama că dragostea are un sunet. Unul care îmi face ochii să sclipească și sufletul să zâmbescă. Privirea ta adâncă este, probabil, cea mai frumoasă pe care am văzut-o în întreaga mea viață. Iar asta pentru că ochii tăi îmi redau sentimentul trăirii unei iubiri fără sfârșit.

Știi, când ești lângă mine, simt că întreaga lume este a noastră. E de parcă mi-ai oferi aripile de care am nevoie pentru a zbura în înaltul cerului. Tot atunci mi-aș dori ca timpul să se oprească pentru o vreme, așa cum o face în gândurile mele. Asta pentru că nu aș putea exprima în cuvinte cât de valoroase sunt clipele alături de tine. Nu e vorba nici despre faptul că ești persoana care îmi este alături atunci când starea mea de spirit este dominată de tristețe și descurajare și nici despre faptul că reprezintă întruchiparea universului meu de iubire, însă, uneori, mă întreb dacă inima mea continuă să bată în pieptul meu sau o

face în al tău, pentru că, de fiecare dată când ating încheietura mâinii tale, e de parcă aș simți pulsul provocat de bătaia inimii mele.

Îmi imaginez că ultima dată când te voi privi adânc în ochi voi regăsi acolo filmul întregii noastre povești, amintirile ce nu vor fi niciodată șterse din priviri. Va fi ca prima dată, atunci când eram în căutarea sufletului care să umple paginile goale ale inimii mele și te-am întâlnit pe tine, omul alături de care am trăit tot ceea ce am visat vreodată și poate chiar mai mult. Iar apoi, așa cum se spune, că adevăratele povești de dragoste nu au un sfârșit, nici a noastră nu va avea. Voi parcurge drumul prin fiecare viață, ținându-te de mână, știind că oricare bătaie accelerată a inimii mele este datorată prezenței tale, care-mi luminează orice clipă și înfrumusețează toate momentele ce ocupă un loc ales în inima mea. Aventura unui nou capitol experimentată cu răsufierea tăiată, istoria cărții fără sfârșit.

*De fiecare dată,
pentru totdeauna,
at tău suflet pereche.*

**ALEXANDRA MARIA IONICĂ, GABRIEL CRISTIAN
CIOBANU, EDUARD MIHAI COLIBABA**
Clasa a IX-a B

Scumpul meu jurnal.

M-am trezit. Am clipit de câteva ori până ce privirea nu mi-a mai fost încețoșată. Apoi am închis din nou ochii, gândindu-mă la ziua ce tocmai începuse. Mi-e teamă. Teamă că mă voi pierde printre nenumăratele detalii. Totuși, sunt fericită. Fericită că experimentez multe stări într-un timp atât de scurt. Că am ocazia de a cunoaște oameni noi, din ale căror comportamente mă pot inspira. Știi? Câteodată fericirea mă îngrozește. Și asta pentru că odată ce sunt fericită, pare că am mai multe de pierdut.

Aleg să privesc situația dintr-o perspectivă cât mai obiectivă. Să nu iau personal toate vorbele ce-mi sunt adresate. Și caut justificări, pentru că mă supăr pe oameni atunci când nu mă înțeleg, chiar dacă eu însămi nu o pot face. Port lupte interioare și caut un refugiu. Un loc cald în care să-mi găsesc liniștea atunci când am cea mai mare nevoie de ea. Aseară am zâmbit sincer în momentul în care mi-am îmbrățișat strâns prietena înainte de a ne lua la revedere. Acesta e tipul de moment în care problemele se scufundă în adâncuri, iar eu reușesc să ies la suprafață. Să trag adânc aer în piept.

Se spune că întotdeauna este cineva pentru care scriem. În cazul meu, tu ești. Sper să nu pierd niciodată din vedere faptul că am cel mai puternic aliat în războiul cu propriile gânduri. Pe tine. Protectorul fidel al părții mele de poveste. Pe curând.

A ta confidentă, Alexandra

**ALEXANDRA MARIA
IONICĂ
Clasa a IX-a B**

Ar vrea

*Ar vrea să se prindă de băierile cerului
Și să își oglindească sufletul în nori-
STRIGĂTUL MUTULUI COPLEȘIT DE PUTEREA
CUVÂNTULUI!*

*Ar vrea să se agațe de frânturile de seninătate
Și să își picure pe față culorile infinitului-
CREDINȚA ÎN ÎMPLINIRE A ÎNDRĂGOSTITULUI!*

*Ar vrea să tragă cu dinții lui strâmbi
De bucata dulce-amăruie de EU ars
Și să își strângă în pumni rămășițele de speranță,
Să zgârâie cu unghiile tăblia gândului
Și
Să TRĂIASCĂ!!*

Prof. ROXANA NEAȚU

Strada

*Tablou pictat cu lacrimi,
Strada noastră ascunde patimi.
Luminată slab, oricum,
Tace, că-i pustie acum.*

*Pășesc pe ea în neștiință,
Gândesc: Cum e cu puțință
Să te aștepte și strada și cerul
Și a mea ființă?*

*Aș vrea să plâng,
Să-ți spun că doare,
Dar de mâine-n continuare
O să pot să-ți dau uitare.*

*Așa mă mint când trec pe stradă,
Când ochii mei vor să te vadă...
Dar acum știu, ești trecător,
Suflet veșnic nepăsător.*

Uitare

*În camera mea plină
De obiecte neînsemnate
Ce durerea îmi alină,
Stau lucrurile tale toate.*

*Gândul că trebuie să mă despart
De ele neapărat,
Nu-mi dă pace, mă rănește
Când dragostea mă orbește.*

*Asta-nseamnă să renunț,
Durerea s-o pronunț,
Ție să-ți dau drumul,
Și să uit minutul...*

*Pe tine nu pot să te uit,
Când ești tot ce mi-am dorit
Când lacrimile mi le-ai șters,
Prin cuvinte, nu direct.*

Adio

*Adio-ți spun ție acum,
Că nu mă iubești oricum
Și mă doare mult prea tare,
Să-ți scriu data viitoare.*

*Lacrimile mă inundă,
Versurile nu vor să ascundă
A mea durere zdrobitoare,
Veșnic nemuritoare.*

*Adio-ți spun acum, când pot,
Fiindcă nu mă privești deloc.
O dată de mi-ai zâmbi,
M-aș întoarce, n-aș clipi.*

*Asemenea unei furtuni,
Ai intrat în viața mea,
Risipind tristețea grea,
Dezastru lăsând în urma ta.*

*Adio-ți spun, când cerul plânge
Și inima sângerează,
Sperând să iasă de sub vrajă,
Dar durerea o descurajează.*

*Poate ne vom revedea,
Sau, cândva, intersecta
Și vom trece în tăcere,
Doi străini, o adiere.*

RAISA DRĂGĂNESCU
Clasa a X-a I

Gânduri...

în vieți trecute...

Era primăvară, în plină zi, cu lumină parfumată și suflet cald. Emoția plutea lipicioasă pe pielea noastră sclipitoare ce vibra în adierea tinereții efemere. Stelele ne sărutaseră inimile și ne lăseseră plini de o frântură de univers necunoscut. Și eram atât de tineri... Iubirea noastră era efervescentă și vâscoasă, iar clipele erau eterne. Eram copii visători și visători nestăpâniți și eram... frumoși.

Eram timizi și curajoși și credeam că lumea ne aparține. Noi singuri ne desemnaserăm învingători, eroi, împărați peste ținuturi și oceane. Și eram... nebuni. Dar conta? Eram noi. Ne priveam cu lăcomie, ne simțeam cu nesăț și ne atingeam cu grație. Ne alergam cu degetele încleștate, rostogolindu-ne peste câmpuri de timpuri, de zile, de secunde. Și eram... puri.

Ochii noștri ne spuneau că suntem vii. Că trebuie să cuprindem harta lumii cu privirea, să o cartografiem din nou, să înrămăm fiecare amintire, fiecare natură și fiecare colț de cer, scaldat în lacrimi sublime. Trebuia să trăim, să ne avântăm în jocul vieții și să ne îndoim de tot ceea ce părea prea frumos. Tu să valsezi cu mine, în timp ce tălpile îmi erau sărutate de pământ umed, iar eu să îmi odihnesc buzele pe fruntea, genele și pe pieptul tău însuflețit. În aer zaharisit de flori, aveam să rămânem tineri, în ritmul bătăii inimilor noastre întrepătrunse aveam să ne refugiem. Tu aveai să devii planeta în universul meu, iar eu, lună în galaxia ta. Eu aveam să port pistruii iubirii tale, iar tu aveai să ții sărutul meu solar pe ale tale buze moi.

Urma să rămânem încolăciți în pânza țesută de iubirea noastră ce ne-ar fi ocrotit de arsura vidului rece pe care noi îl cunoșteam drept destin. Dar bănuiesc că nu era destul de puternică, s-a frânt. Ceva nu făcuserăm noi cum trebuie. Nu ne-am supus sufletele îndeajuns, nu am lăcrimat destul de nespus, nu ne-am rugat destul de adevărat, nu ne-am iubit îndeajuns de aprig. Iubirea noastră... nu a rezistat... Și acum...

Acum era iarnă și noapte prematură. Și stăteam singură, îmbrățișată de un strop de întuneric milos. Și mă înecam în regrete, mă împiedicam în venele ce pulsau dragoste... și totul, totul îngheța în jurul meu. Oare ninge? Dar mirosea a fum grețos și amar. Ceva ardea. Și totul era sucit și nimic nu mai era din noi. Nu mai erau fluturi, nu mai erau pistrui, nu mai era inima ce odată bătea... Lumea devenise simplă și urâtă și dispăruse parcă și culoarea fluidă.

Două umbre se jucau în lumina înfrigurată a lunii. Frunzele șopteau

geloase și iarba gri se pleca doborâtă, dar oare de ce? Oare simțea și ea gravitatea clipelor străine? Oare simțea și ea ruga surdă? Doreau oare și ele să revină credința mea?

Stăteam singură în câmp aglomerat de doliul iubirii noastre. Ah! Și ce mai răsuna pământul de strigătul ei...

Stăteam singură și speram să se întoarcă plutind ca un vis. Stăteam și urlam la cerul intact despre răsăritul pe care l-a pierdut. Eram egoistă. Și el, totuși, asculta și asculta și mă scâldea în lacrimi din ce în ce mai reci. Și eu deveneam din ce în ce mai rece. Oare muream? Oare așa se simțea când sufletul tău se întoarcea să-l slujească pe zeul care l-a creat? Oare asta ai simțit și tu?

Stăteam singură și înnebuneam de lipsa aerului strălucitor, mă otrăveam cu amintirea unui apus și îmi plângeam universul pierdut în care mă revendicaseră petalele de crin.

Stăteam singură... și speram... în vieți trecute... speram...

INGRID VASILE Clasa a XI-a E

FASCINATIA MISTERELOR

MATEMATICII

Evoluția omenirii, progresul științific, cultural, tehnologic se datonează celor care și-au pus mereu întrebări și au căutat răspunsuri. În știință și tehnologie, totul se bazează pe matematică. Descoperirile matematicii își au originea fie în nevoia de a rezolva probleme apărute în viața de zi cu zi sau de a înțelege, explica și controla fenomene din lumea în care trăim, fie în întrebările pe care și le-au pus, de-a lungul timpului, pasiонаții de matematică.

Și în matematică, la fel ca în orice domeniu, genialitatea este însoțită de pasiune, curiozitate și o dorință permanentă de a ști mai mult. Nu sunt puține ideile geniale, ale unor minți remarcabile, din care s-au născut întrebări ale căror răspunsuri s-au conturat după eforturi îndelungate ale multor generații de savanți. Un astfel de exemplu este „Marea Teoremă a lui Fermat”.

În anul 1637, Pierre de Fermat a enunțat una dintre cele mai celebre teoreme de teoria numerelor, cunoscută și ca ultima teoremă a lui Fermat sau „Marea teoremă a lui Fermat”. Pe marginea unei pagini din ediția Aritmeticii lui Diofant, în 1637, Fermat a notat: „Am descoperit o demonstrație cu adevărat minunată, dar nu am aici destul spațiu pentru a o scrie”. Demonstrația pe care marele matematician spune că a descoperit-o nu a fost găsită niciodată și, timp de 358 de ani, nenumărați matematicieni au încercat să demonstreze rezultatul enunțat de Pierre de Fermat și devenit un simbol al misterului matematic.

Originile teoremei lui Fermat pornesc de la teorema lui Pitagora, atât de cunoscută celor mai mulți dintre noi, care spune că, într-un triunghi dreptunghic, pătratul ipotenuzei este egal cu suma pătratelor catetelor, ceea ce conduce la o relație de forma $x^2 + y^2 = z^2$, unde x , y și z sunt numere reale pozitive. A urmat întrebarea: dar dacă ridicăm cele trei numere, de data asta întregi, la puterea a treia sau a patra sau la orice putere cu exponent natural, mai mare sau egal ca 3? Și Fermat a dat următorul enunț:

Ecuatia $x^n + y^n = z^n$ nu are soluții întregi nenule pentru $n > 2$.

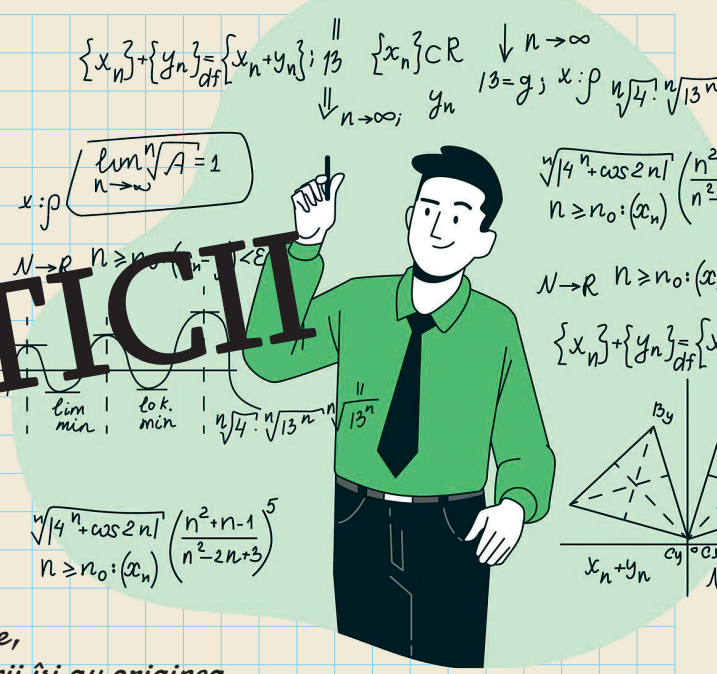
Mari matematicieni ai lumii, printre care Leonhard Euler, Johann Peter Gustav Lejeune Dirichlet, Adrien-Marie Legendre, Sophie Germain, Gabriel Lamé și Ernst Kummer, au încercat să găsească demonstrația teoremei, devenită un simbol al misterului matematic.

Pentru $n=3$, demonstrația a fost făcută, prima dată, de matematicianul Leonhard Euler, în 1753. Pentru $n>2$, doar cazul $n=4$ are o demonstrație elementară, schițată chiar de Pierre de Fermat. În 1825, francezii Johann Peter Gustav Lejeune Dirichlet și Adrien-Marie Legendre au oferit soluții pentru $n=5$, iar în 1839, francezul Gabriel Lamé realiza-

Interesul pentru această teoremă este tot mai mare în cercurile științifice, mai ales după ce Academia Franceză instituie, la mijlocul secolului XIX, un premiu substanțial pentru acea vreme, de 3.000 franci, pentru cel care ar fi realizat o demonstrație completă a teoremei.

Pentru numere prime mai mici decât 100, demonstrațiile au fost finalizate aproximativ în aceeași perioadă, de către matematicianul german Ernst Kummer, dar acesta nu a reușit să realizeze demonstrația pentru orice număr natural $n>2$.

În anul 1908, un alt premiu uriaș, de 100.000 de mărci,

este oferit de către magnatul german Paul Wolfskehl celui care va demonstra teorema.

Odată cu apariția calculatoarelor, teorema s-a rezolvat până la $n=10.000$, apoi până la $n=25.000$, iar până în 1980, au fost elucidate toate cazurile cu $n < 4.000.000$. La un moment dat, chiar a apărut convingerea, în rândul matematicienilor, că prin metode elementare nu se mai poate aduce nimic nou în demonstrarea acestei teoreme.

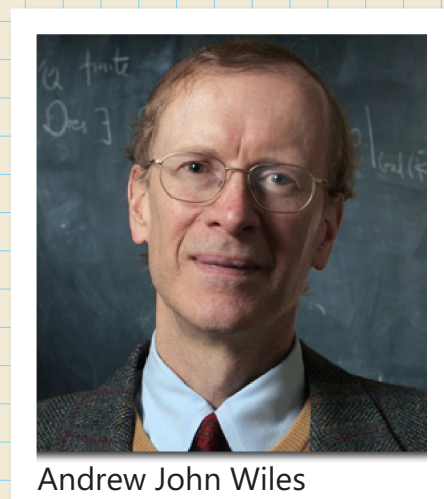
În septembrie 1994 însă, matematicianul englez Andrew Wiles a dat demonstrația completă a teoremei, după o perioadă șapte ani de muncă asiduă, în care a lucrat închis în casă și după ce, în 1993, a dat o primă demonstrație imperfectă. Demonstrația sa a fost publicată în anul 1995 și astfel, după 358 de ani, este dezlegat marele mister.

„Povestea Marii Teoreme a lui Fermat este legată indisolubil de istoria matematicii, atingând toate punctele esențiale ale teoriei numerelor. Ea ne oferă o perspectivă unică asupra elementelor care determină progresul matematicii și, poate și mai important, asupra factorilor care-i inspiră pe matematicieni. Marea Teoremă e punctul de plecare al unei pasionante saga despre curaj, eforturi intelectuale, șiretenie și tragedie, avându-i ca personaje pe toți marii eroi ai matematicii.” (Simon SINGH, „Fermat’s Last Theorem”)

Andrew Wiles este un matematician britanic, cu o carieră academică impresionantă, născut pe 11 aprilie 1953 în Cambridge, Anglia. Este pasionat de matematică încă de copil, iar prima sa întâlnire cu Marea Teoremă a lui Fermat este la vârsta de zece ani. Wiles spune: „Părea

atât de simplă și totuși, toți marii matematicieni ai istoriei au fost incapabili să o rezolve. Această era o problemă pe care eu, la zece ani, puteam să o înțeleg și, din acea clipă, am înțeles că n-o voi abandona niciodată. Trebuia să o rezolv.” (Simon SINGH, „Fermat’s Last Theorem”)

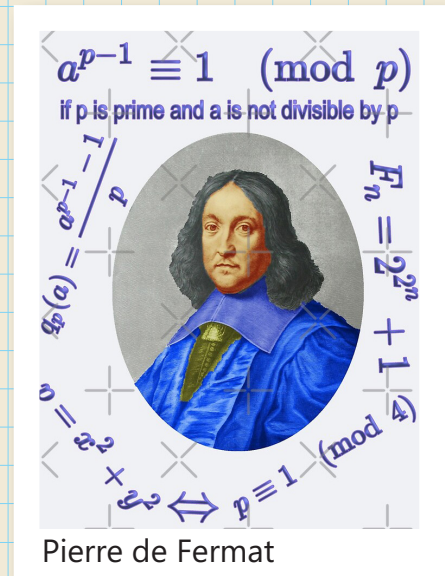
El a primit numeroase onoruri, inclusiv a fost numit Cavaler Comandant al Ordinului Imperiului Britanic de către Regina Marii Britanii, în anul 2000, devenind Sir Andrew Wiles și a fost distins cu Wolf Prize, Shaw Prize, Clay Research Award și Abel Prize. Aceste premii sunt de mare importanță în matematică, unele fiind de același calibru cu premiile Nobel, știut fiind faptul ca premiul Nobel nu se acordă pentru matematică. În 1996, Andrew Wiles a fost ales ca membru străin al Academiei Naționale de Științe a Statelor Unite. În anul 1998, a primit Premiul Regelui Faisal din Arabia Saudită, în valoare de 200.000 de dolari și, în același an, un asteroid a fost numit „9999Wiles”, în onoarea sa.

Andrew John Wiles

Dacă Andrew Wiles, care a demonstrat misterioasa teoremă, este de profesie matematician, Pierre de Fermat – cel care a enunțat-o în secolul al XVII-lea, a fost de profesie avocat și funcționar public. În matematică

a fost autodidact, dar marea sa pasiune pentru acest domeniu de cunoaștere l-a condus către realizări excepționale. El nu și-a publicat niciodată ideile și descoperirile matematice. Tot ce știm despre lucrările sale matematice știm din corespondența sa cu alți matematicieni sau din notele găsite după moartea sa.

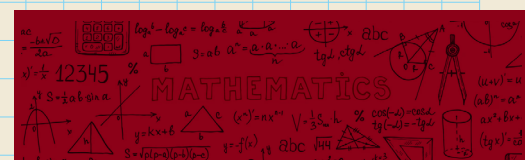
Pierre de Fermat

Bibliografie:

1. Simon SINGH, „Marea Teoremă a lui Fermat”, Editura Humanitas, București, 1998
2. <https://mathshistory.st-andrews.ac.uk/Biographies/Wiles/>
3. <https://mathshistory.st-andrews.ac.uk/Biographies/Fermat/>

prof. EMILIA IANCU

Tragismul feminin

ÎN OPERA LUI LIVIU REBREANU

În realitatea veacului al XX-lea, poziția femeii în societate era pusă în plan secund, fapt ce se reflectă, totodată, în scrierile realiste rebreniene. Personajele feminine erau umbrite de propriul destin nerefecit, ne-reprezentând simple mijloace prin care autorul dezvoltă acțiunea și personajele principale masculine ale textului.

Liviu Rebreanu, prozator și dramaturg român, este cel ce inițiază romanul românesc modern, a cărui coordonată fundamentală este realismul cu accente naturaliste. Dacă până atunci realismul își propunea captarea și reproducerea fidelă a lumii înconjurătoare, într-o manieră aproape fotografică, romanul modern se concentrează pe o perspectivă ce depășește scoarța realului, vizând esența. Însuși romancierul dezvoltă

în articolul său doctrinar „Cred”: „Literatura este creație de oameni și viață, iar romanul este discurs ce fixează curgerea vieții, ce dă vieții un tipar, care-i cuprinde dinamismul și fluiditatea.” Rebreanu creează o lume nouă, un univers tridimensional, care urmărește să genereze o intensă iluzie a realului, o prelungire a acestuia în sfera creației.

Nuvela a însemnat pentru Rebreanu debutul în universul literaturii, reprezentând un prilej de exersare și dezvoltare a capacităților de romancier desăvârșit, pe care avea să le descopere mai târziu. Criticul George Călinescu compară această etapă a creației rebreniene cu activitatea unui pictor, ce schițează atent amănunte în vederea unei viitoare compoziții mărețe: „Nuvelele sunt, de fapt, niște simple aspecte. S-ar zice că un pictor de mari compoziții s-a exercitat desenând detalii, brațe, pumni strânși, picioare, în vederea unei imense pânze ce se ghicește a fi din câmpul vieții rudimentare.” Astfel, nuvele precum: „Ițic Ștrul, dezertor”, „Hora morții”, „Catastrofa”, „Strănutarea” sau „Proștii” reprezintă, în esență, piesele ce alcătuiesc fresca universului romanelor sale.

Tocmai prestigioasele capodopere rebreniene, „Ion”, „Ciuleandra” și „Jar”, sunt, la rândul lor, inspirate din proiecte nuvelistice, având un rol crucial în evoluția romanului psihologic românesc, unde atenția cade atât asupra cazurilor de conștiință, cât și asupra conturării figurilor feminine, caracterizate de tragism.

Romanul „Ion”, apărut în 1920, întruchipează o monografie a satului ardelenesc, conturând o societate a universului rural, unde femeia este percepută prin prisma a două aspecte clar definite: deținerea zestrei și statutul de producătoare de copii. Aceste impresii, bine înrădăcinate în credința tradițională, decid soarta dezolantă a protagonistelor din roman. Odată ce criza erotică se epuizează, feminitatea lor ajunge neînsem-

nată. În viziunea lui Călinescu, destinul Anei este de departe cel mai trist, relația cu Ion relevând clasică dramă a căsniciei țărănești. Ea este aleasă de viitorul soț datorită statutului înstărit al tatălui ei, reprezentând, în ochii lui Ion, simpla garanție a pământurilor. Jocul erotic devine, astfel, lipsit de emoții autentice și reprezintă pentru eroul romanului demersul pentru obținerea proprietăților. Comportamentul violent al lui Ion, validat atât înainte, cât și după căsătorie denotă neputința femeii, care se supune involuntar protagonistului. Această brutalitate, în raport cu suferința Anei, nu se va opri nici în urma nașterii lui Petrișor, fiul acestora, ce întruchipa accentuarea legăturii dezumanizante dintre Ion și pământurile eroinei. Ana alege moartea. Moartea prin spânzurare semnifică

singura soluție a ieșirii din infern, a evadării din realitatea cruntă în care își manifesta suferința. Celelalte figuri feminine relevante sunt creionate în casa intelectualității sătești, reprezentată de învățătorul Herdelea. În familia acestuia, fetele sale, Laura și Ghighi, trăiesc, în schimb o altă dramă: presiunea idealului erotic. Cu toate că aparțin unei clase sociale superioare, familia trăiește în mediul satului tradițional, care influențează conceptele lor, infestându-le cu idei preconcepute.

„Ciuleandra” înfățișează romanul luptei cu obsesia, fiind rece, bine întocmit. Romanul psihologic se detașează, oarecum, de lumea satului, dezvoltând un caracter orășenesc, o monografie a unei pasiuni, a unei porniri ce demască, după criticul George Călinescu, voluptatea criminală a lui Puiu Faranga. Imaginea personajului feminin este Mădălina, o „fată sănătoasă, de la țară”, căreia îi este propusă căsătoria cu Puiu. Jocul țărănesc, Ciuleandra, a reprezentat pretextul apropiării celor doi protagoniști. Cartea de vizită a fetei este feminitatea, frumusețea, puritatea și inocența, ce adâncesc drama suferinței sale. Încercarea integrării sale în

lumea aristocrației este superficială, lipsită de naturalețe. Acest efort al unicizării fetei duce, de fapt, la pierderea identității ei. Astfel, Mădălina Crainicu, fata unei văduve din sat, devine Madeleine. Acest proces al transformării artificiale reprezintă criza dezolantă a figurii feminine. Rebreanu decide, din nou, să pună capăt, în mod tragic, suferinței eroinei. Ea este sugrumată de propriul soț într-un acces de demență pe care nu și-l poate explica. Poate că destinul ei ar fi fost diferit dacă mama sa nu o supunea acestei drame și ar fi lăsat-o în sat, unde doctorul Ursu i-ar fi oferit liniștea unei iubiri autentice.

Romanul „Jar” este romanul sinuciderii, menționează George Călinescu. Liana, o fată burgheză, este sedusă de un ofițer, părăsită și condusă prin exasperare, la moarte. Textul relatează o poveste de dragoste clasică, nefericită, concentrată în jurul destinului tragic al eroinei. Cu toate că aparent sunt contrastante prin statutul lor, Liana fiind burgheză și Mădălina, reprezentantă a lumii satului, cele două urmăresc tiparul comun, specific creației rebreni-

ene, sfârșind printr-o moarte nedreaptă. Drama se concentrează asupra dezamăgirilor și a suferințelor interioare profunde, Liana simțindu-se neînțeleasă. De aceea, ajunsă la capătul puterilor, cu inima frântă, se sinucide cu arma luată de la iubitul ei, considerând că astfel îl poate salva de la un gest asemănător.

Indiferent că trăiește drama țărăncii ne iubite, a femeii supuse procesului artificial de transformare sau a ființei neînțelese, Rebreanu construiește destine întunecate personajelor feminine, caracterizate de suferință și dezumanizare. Astfel, romanele sale psihologice capătă un impact aparte, soarta femeilor în opera rebreniană fiind dictată de factori exteriori. Lumea patriarhală oglindește o realitate crudă, revoltătoare, însă nespuse de pronunțată în secolul al XX-lea.

Bibliografie:

Nicolae Manolescu, „Istoria critică a literaturii române”

George Călinescu, „Istoria literaturii române, de la origini până în prezent”

ANDREI FILIP PAMACAI
Clasa a XII-a H

S

F

LITERATURA

ÎN CĂUTAREA ALTERITĂȚII DIN ANTICHITATE PÂNĂ ÎN PREZENT

Hiperboreeni

ECHIVALENTUL EXTRATEREȘTRILOR?

În trecutul îndepărtat, Herodot, maestru al cuvintelor și istoric grec, ne-a invitat să visăm la Hiperboreeni. În mitologia greacă, există o civilizație legendară despre care se spune că trăia dincolo de vânturile reci ale Nordului - Hiperboreea. Această enigmatică societate a fost descrisă de către antici ca fiind situată la capătul lumii cunoscute, într-un loc idilic și etern primăvărat. Pentru cititorii Antichității, hiperboreenii au reprezentat, poate, echivalentul extraterestrilor pentru mintea modernă, căci și ei au un grad ridicat de inaccesibilitate.

Idea unei civilizații avansate și izolate într-un loc inaccesibil a captivat imaginația grecilor antici, așa cum extraterestrii fac astăzi parte din fascinația noastră modernă. Similar cu modul în care oamenii moderni speculează despre existența vieții extraterestre, grecii antici se întrebau cu uimire despre hiperboreeni și viața lor excepțională.

Lucian din Samosata, un prozator grec al secolului al II-lea, a fost un fel de arhitect al unor lumi fantastice, iar operele sale precum „Scrisoare către un prieten” sau „Istoria adevărată” nu sunt doar cărți, ci adevărate portaluri către imaginație. În vremea sa, el a jonglat cu idei de călătorii în spațiu și întâlniri cu ființe mitice, deschizând astfel calea pentru ceea ce astăzi numim „Science Fiction”.

Jules Verne, cu stilul său distinct, a preluat ștabela și a continuat să construiască lumi incredibile în opere precum „Insula misterioasă”. În aceste cărți, călătorim nu doar pe hărți geografice, ci și în imaginația lui, descoperind teritorii neumblate și secrete misterioase. Prin astfel de creații, scriitorul a transmis moștenirea mitologică, legându-se în mod neașteptat de poveștile vechi. Spre exemplu, în „Insula misterioasă” a lui Jules Verne, personajele descoperă o societate secretă, subterană, numită Nautilus. Numele acestei societăți amintește de submari-

nul celebru din „20.000 de leghe sub mări”, dar și de mitul lui Nautilus, creatura marină.

Comparând aceste epoci literare, trecem printr-un tunel temporal, în care ideile utopice ale Antichității dansează cu explorările SF moderne. De la visurile hiperboreenilor la aventurile senzaționale create de Verne, descoperim oameni care au călătorit cu mintea și au transformat cuvintele în călătorii în necunoscut, arătându-ne că, indiferent de veac, imaginația noastră are puterea de a sculpta universuri neexplorate, unde doar cuvintele reprezintă limita noastră.

Bibliografie:

Romm, James. „Herodotus and Mythic Geography: The Case of the Hyperboreans. Transactions of the American Philological Association (1974)”, vol. 119, 1989, pp. 97-113.

CĂPĂȚÎNĂ RALUCA
Clasa a XI-a G

JOCUL DE ROL

la istorie

Jocul de rol este o metodologie derivată din sociodramă, el putând fi utilizat pentru a ajuta elevii să înțeleagă aspectele mai subtile ale literaturii, ale disciplinelor sociale – cu deosebire, istoria – și chiar unele aspecte ale științei

cați, nu doar de învățarea unui material, ci și de învățarea pentru integrarea cunoștințelor prin acțiune, prin abordarea problemelor, explorarea alternativelor, precum și prin căutarea unor soluții noi și creative.

activității – analiza prin discuții frontale și individuale a modului de desfășurare a jocului de rol, prezentarea de către profesor a aspectelor reușite și a celor perfectibile, utile și în perspectiva unor activități similare.

sa u
matema-
ticii. În plus,
acesta îi
poate aju-
ta pe elevi
să devină
mai in-
teresați
și impli-

Se disting cel puțin trei etape în desfășurarea jocului de rol: identificarea situației care urmează să fie simulată, prezentarea scenariului, stabilirea, de comun acord cu elevii, a participanților și a rolurilor acestora; pregătirea și desfășurarea jocului: distribuirea de fișe cu textul fiecărui rol și cu indicații asupra interpretării acestuia, crearea unei atmosfere educative, favorabile învățării prin jocul de rol, interpretarea rolurilor; evaluarea

Pentru acest articol am ales un scenariu original al elevilor din clasa a XII-a, scenarii în baza cărora colegii scenariștilor (Delia Ciobanu și Matei Măngiurea, din clasa a XII-a C) au interpretat rolurile distribuite și ne-au făcut să parcurgem împreună, chiar dacă doar pentru câteva minute, destinul unui personaj remarcabil.

**Prof. IULIANA
MARIA CĂPLESCU**

CĂLĂTORIND CU

BRÂNCUȘI

Moto: „Când un geniu adevărat apare pe lume, îl vei recunoaște sigur după un semn, anume că toți imbecilii se vor uni într-o conjurație împotriva lui.”
(Jonathan Swift)

Actul I (București)

Narator: Cred că toată lumea cunoaște traseul pe care l-a parcurs Constantin Brâncuși din România până în Franța. Ce face acest traseu atât de cunoscut? Acesta a fost făcut, aproape în totalitate, pe jos. Dar ce l-a determinat pe Brâncuși să facă această alegere nebunească? Hai să vedem ce s-a întâmplat în urmă cu 119 ani, când sculptorul și-a primit șansa de a obține banii necesari călătoriei sale printr-o comandă a unui monument public, bustul generalului Carol Davila. Acesta face bustul la cererea unui consiliu, condus de fostul său profesor, Dimitrie Gerota, de la Bellearte, înțelegerea fiind să primească o parte din bani înainte să se apuce de bust, iar cealaltă parte la finalizarea acestuia. (Intră în scenă Constantin Brâncuși, urmat de doi comandanți, care se așază de o parte și de alta a lui Dimitrie Gerota.)

Brâncuși (dezvelind sculptura): Domnilor, după cum vă dădai de veste, adusei astăzi bustul cerut, cel al generalului medic, Carol Davila. Iată, este gata să șadă mândru în fața Spitalului Militar din capitală.

Dimitrie Gerota: O altă sculptură excelentă ce a ieșit din mâinile dumitale! (Îi strânge mâna lui Brâncuși.) Asta demonstrează încă o dată că până și profesorul are ceva de învățat de la elev, la urma urmei.

Comandant 1: O creație reușită, nu zic ba, dar pare-mi-se că nasul generalului îi cam exagerat. Chiar aduce un pic a Pinocchio, nu alta. Scuzați-mi critica, dar ați putea să îl micșorați?

Brâncuși (ridică tonul iritat): Rolul sculpturilor mele este de a

transmite ceva, de a reda în mod cât mai cert realitatea, nu un model ideal. Ce ar mai fi arta, dacă ar scoate numai frumosul din lume? O mediocritate! Câtă banalitate! Ea trebuie să transmită trăiri, sentimente, chiar de nu sunt frumoase.

Dimitrie Gerota: În această situație tre' să-l susțin pe dânsul (face semn spre comandant). Deși asta-i realitatea, oamenilor nu le va fi pe plac și-l vor ridiculiza.

Comandant 2: Se înțelege că sunteți artist, dar, în această situație, părerea dumitale este irelevantă. Noi plătim pentru sculptură, drept urmare modificările vor fi făcute. De asemenea, epoleții îmi par poziționați cam strâmb. Ce-o să zică lumea când va vedea bustul unui așa mare general, cu epoleții strâmbi?

Comandant 1: Păi se mai pune problema? (aratând spre epoleți cu gesturi energice) Epoleții sunt categoric poziționați greșit!

Brâncuși: Nu îmi voi pierde vremea cu oameni de o asemenea lipsă de inteligență. N-aveți decât să găsiți pe altul ce v-o face hatârurile puerile. (Iese din scenă cu pași mari.)

Comandant 1 (spre celălalt comandant): Da' ce-or fi alea „hatâruri”?

Comandant 2 (ridicând din umeri): Cine știe ce drăcovenii folosite în sculptură! (Comandanții ies. În timp ce vorbește naratorul, se schimbă recuzita în scenă).

Narator: Remarcile noastre au fost binevoitoare. De ce s-a enervat așa de tare, nu știu sigur. Dar asta putem afla de la el însuși.

Brâncuși (Intră cu haine în mână, bombănind): Ar fi fost o muncă ușoară, dar de prostituție intelectuală, care mi-ar fi adus cei câțiva bani necesari să-mi plătesc un bilet de drum de fier până la Pa-

ris. Dar ceva care se născuse în mine și pe care-l simțeam crescând, an de an, a izbucnit năvalnic și nu am mai putut răbda. Am făcut stânga-mprejur, fără niciun salut militar, spre marea panică și spaimă a doctorului Gerota... și dus am fost, pomenind de mama lor. Am mai fugit de două ori până acum, dar se pare că nu am fugit suficient de departe. (Se întoarce către public.) Așa de tare nu m-a mai mâniat nimeni de mult amar de vreme, dar vor vedea ei ce înseamnă să nu prețuiești arta, să nu prețuiești pasiunea unui om. Dacă neam din sângele meu nu m-o putut prețui atunci, poate or putea alții. Românie, dragă mi-ești, dar vei vedea peste ani cât de mult ai greșit alungându-mă! (Face un gest de rămas bun și se plimbă pe scenă, în timp ce naratorul explică.)

Narator: Și așa pleacă Brâncuși cu doar jumătate din banii necesari de a ajunge în Franța.

Actul II (într-o piață din Basel)

*(ts)-tic verbal

Narator: Călătoria până la Paris nu a fost deloc scurtă. Aceasta i-a luat tânărului sculptor un an de zile, greutățile pe care le-a întâmpinat fiind consecințele acțiunilor sale imprudente. (Brâncuși își aranjează lucrurile.) Cu toate acestea, a reușit cu dibăcie să depășească toate obstacolele, așa cum a făcut în Elveția, într-o mică piață din Basel, unde, rămas fără bani, este nevoit să facă un sacrificiu. (În timp ce naratorul explică, Brâncuși intră în scenă și își aranjează taraba.)

Cumpărător 1 (Intră în scenă, se oprește la taraba sculptorului și analizează cu atenție.): Ceasul ăsta-i de vânzare? (Arată ceasul cu degetul.)

Brâncuși: Este, este. Tot ce vedeți cu ochii îi de vânzare.

Cumpărător 1 (Ia ceasul în mână și îl admiră, rotindu-l pe toate părțile.): Mare bucurie i-aș face băiatului meu cel mare să îi dăruiesc așa frumusețe de ceas. (ts) Știți, e om în toată firea și (ts) și-a găsit și el acum o fată tare frumușică, dar cam leneșă. (ts ts ts) Io nu prea am fost de acord la început cu această uniune dintre ei, dar am văzut că fetii i-e tare drag de flăcăul meu și nu mă lasă inima să-i despart. (ts) Cât face?

Brâncuși: Șase franci.

Cumpărător 1 (ridică mâna în aer, în semn de negare): Prea mult, dom'le!

Brâncuși (ridică din umeri): Încerc și eu să-mi câștig pâinea într-un mod cât mai cinstit, doamnă.

Cumpărător 1: Trei franci.

Brâncuși: Cinci franci; mai puțin nu accept.

Cumpărător 1: Tot mi se pare prea mult (ts ts ts), știți, doar v-am zis că se însoară băiatul meu. Și-a găsit și el o mândră la care tare mult ține. Știți cum e... nuntă... cheltuielile se adună.

Brâncuși: Da, doamnă, înțeleg, dar tocmai de aceea, e o ocazie specială, doar o dată-n viață vi se însoară primul născut. Nu cred c-ar trebui să vă zgârciți pentru preaiubitul vostru fiu.

Cumpărător 1: Bine, dom'le, hai că m-ați convins! (Îi întinde banii și iese din scenă.)

Cumpărător 2 (intrând în scenă): Ziua bună, dru-mețule! Ce oferi pentru trei franci?

Brâncuși: Uite, am aicea o pereche de nădrași și o cămașă numai bună de purtat. Vă aranjează?

Cumpărător 2: Aaaa, sunt perfecte pentru fi-miu, care, să vă zic, se însoară într-o săptămână de acum și, ce să vezi, domnule, n-are haine de înșurătoare! (Atinge materialul hainelor, despachetează cămașa și pantalonii, analizându-le.) Rușine mai mare mi-a fost când a venit să-mi zică! Cum să n-aibă băiatul haine de înșurătoare? Păi se poate, domnule?!

Brâncuși: (către public): Altu' care se însoară! Ce s-au trezit toți săptămâna asta?

Cumpărătoru 2: Ce-a fost aia?

Brâncuși: A, nimic. Vorbeam și eu... de unul singur.

Cumpărătoru 2: A! Deci, sunt de vânzare sau nu?

Brâncuși: Da, doamnă! Uitați aicea.

Actul III – Scena I **(într-un restaurant din Paris)**

Narator: Ajuns la Paris, Brâncuși este nevoit să găsească o modalitate de a-și câștiga existența, devenind spălător de vase în mai multe restaurante.

Brâncuși: (pe un ton slăbit, cu capul plecat): Bună seara! Vin de pe drum anevoios. Mi-am cheltuit și ultimul bănuț. Fiți milostivă și ajutați un biet călător. Oferiți-mi ceva de lucru, numai să nu mor de foame!

Proprietar: (Se apropie de Brâncuși ca să se uite mai bine.): Dar tu ești chiar simpatic! (Îl ia de bărbie, întorcându-i fața pe ambele părți. Se dă în spate și îi face semn cu degetul să facă o piruetă, aprobând din cap.) Ai noroc că doar ce ne-a plecat spălătorul de vase acum vreo trei zile și de atunci e mare haos în bucătărie.

Brâncuși: Sărut-mâinile, doamnă! Vă mulțumesc! Vă mulțumesc!

Proprietar (Își scutură hainele, apoi începe pe un ton sever.): Nu te ferici așa degrabă, că nu te-a angajat nimenea încă. Ești de probă azi. Te previn însă, nu e o muncă la fel de simplă pe cât pare. Te vei confrunta cu mii de pahare pe zi.

Scena II (în bucătăria restaurantului)

Proprietar (La paharul în mână, arătându-i procesul, în timp ce explică.): Cască ochii și urechile și bagă la cap ce ai de făcut! Paharele trebuie date prin două rânduri de apă. Prima dată prin apă caldă, apoi apă rece. La final, le ștergi cu cârpa asta și le pui tocmai acolo, pe masă. Înțeles-ai? (Face semn cu degetul, de parcă ceartă un copil mic.) Nu cumva să te oprești vreun moment, că sunt cu ochii pe tine.

Brâncuși (spălând pahare): Dar așa, nu e eficient deloc! Dacă aș pune eu apă opărită, paharele s-ar curăța mai bine și s-ar mai și usca mai repede. De ce să fac ca ei, când pot să fac ca mine? (Se duce să pună apă fierbinte în găleată și încearcă din nou.) Altă viață! Dar ce-mi mai ard degetele!

Narator: Îi cam frigeau degetele grosolane de sculptor, ce-i drept, dar s-a resemnat. Și astfel reușește Brâncuși al nostru să își câștige traiul pentru o bună bucată de vreme, spălând, în prima sa zi, peste 1500 de pahare. Deja nu-și mai simțea buri-cele degetelor și se temea pentru zilele ce veneau. Cu toate acestea, de la apa opărită și detergentul ieftin, mâinile sale au devenit foarte sensibile, reușind să simtă și cele mai mici imperfecțiuni în sculpturile sale.

Narator: Acesta este unul dintre multele exemple în care oamenii neapreciați de noi au reușit să fie prețuiți de alții. Brâncuși nu este singurul artist român care și-a găsit căminul în sânul altei patrii. Dorința de apreciere și de cunoaștere a crescut de-a lungul anilor, iar această perioadă marchează punctul culminant al migrațiilor. Acesta este unul dintre tristele adevăruri ce este compensat de faptul că, deși și-au părăsit țara, acești oameni au reușit să producă o schimbare peste graniță. Dacă ar fi să rămâneți cu o idee din tot ce v-am prezentat astăzi este că, dacă nu sunteți apreciați de oamenii din jur, poate nu este nevoie să vă schimbați voi, ci este nevoie să schimbați peisajul, pentru că, pe globul ăsta mare, mai mult ca sigur veți găsi un loc unde veți fi apreciați!

DELIA IOANA CIOBANU,
MATEI MANGIUREA
Clasa a XII-a C

Frumusetea Prieteniei

Dificil de subordonat unei definiții unice, prietenia ar putea reprezenta acea dimensiune umană care stă la baza existenței noastre în societate. Consider că, în evoluția spirituală și morală a omului, legătura afectivă pe care o presupune prietenia este fundamentală, deoarece generează fericirea.

Pe de o parte, motivele pentru care oamenii se atrag sunt acele afinități dintre ei, țesute de firele invizibile ale sensibilității. Ne apropiem, uneori, fără o motivație explicită, de o persoană, pentru că semnalele primite ne fac să rezonăm cu ea. De pildă, într-un grup de cunoscuți care se află împreună într-o anumită circumstanță, se construiește adesea o legătură aparent nemotivată între unii dintre membri. O perspectivă asemănătoare asupra unei probleme, o vibrație emoțională comună, o privire complice sau o reacție simultană sunt semnele unui început al prieteniei. Tuturor ni s-a întâmplat să trăim o astfel de experiență când am fost atrași de amănuntele personalității cuiva, pentru că rezonau cu propriile concepții și ne-am dorit să construim o prietenie. Gesturile simple sau limbajul comun conduc la armonie și echilibru.

Pe de altă parte, experiența pașilor parcurși până la instalarea într-o relație de prietenie, poate dezvălui un traseu emoțional pe care doar omul îl poate experimenta. Chiar dacă exemplul pentru acest ar-

ment vine din lumea ficțională, a personajelor concepute ca simbol, o scenă reprezentativă din romanul „Micul Prinț” al lui A. de Saint-Exupery oferă o perspectivă asupra etapelor necesare în legarea unei prietenii. Într-un dialog imaginar, o vulpe delicată și sensibilă își învață viitorul prieten, un băiat inocent venit din altă lume, să se apropie de ea... Se sugerează că prietenia este un proces care se construiește cu migală, emoție și atenție, uneori fără cuvinte, ca într-un ritual al fericirii: „Trebuie să ai multă răbdare, răspunse vulpea. Te vei așeza la început ceva mai departe de mine, așa, în iarbă. Mă voi uita la tine cu c o a d a

ochiului, iar tu nu vei zice nimic. Limbajul e sursă de neînțelegeri. Dar în fiecare zi, te vei putea așeza un pic mai aproape...”. De altfel, întreaga călătorie a prințului este un drum către prietenie, oameni și fericire. Puterea mesajului constă exact în bucuria generată de legătura dintre semeni.

Un aspect important în menținerea unei prietenii este capacitatea noastră, a fiecăruia, de a ne armoniza concepțiile și emoțiile cu ale celuilalt. Acest proces nu este deloc simplu, având în vedere că oamenii sunt diferiți, dar trebuie să găsească acele legături invizibile care îi fac să reflecteze la aceleași valori. Referindu-ne tot la textul amintit, putem accentua semnificația verbului „a îmblânzi” folosit de vulpe, care ar putea sugera capacitatea prietenilor de a se armoniza unul cu celălalt, de a face concesii.

Prin urmare, adăugând vieții multitudinea de lucruri simple care pun bazele relațiilor emoționale, omul își poate găsi fericirea.

EMA IOANA TOANĂ-BURUGĂ
Clasa a XII-a C

Trendurile

de pe

RETELELE SOCIALE

ȘI INFLUENȚA LOR ASUPRA TINERILOR

De-a lungul anilor, rețelele de socializare pornite dintr-o comunitate mică a studenților de la Harvad s-au transformat într-o normalitate a secolului XXI.

Orice persoană din mediul online a auzit măcar o dată de „Sad girl aesthetic” sau de trenduri de tipul „I’m just a girl”. Pe parcursul ultimilor doi ani, acestea au crescut în popularitate, și nu din motive tocmai bune.

La prima vedere, dau impresia unor trenduri care încurajează feminitatea. În realitate, acestea le descurajează pe tinere să încerce să se remarce în felul lor și le determină să se încadreze într-un tipar încurajat de internet.

SAD GIRL AESTHETIC

Unii descriu această modă ca fiind o variantă sănătoasă, productivă a exprimării emoțiilor. Aceasta idealizează tristețea femeilor, promovând-o ca un trend. Când a fost transformată într-o „estetică” cu un stil cochet, dominat de culoarea roșie, fuste cu volane și pantofi eleganți, „the sad girl” a devenit o prefăcătorie intenționată, menită să ascundă problemele cu care se confruntă femeile.

Depresia, adicția și trauma sunt deja niște probleme majore în viața multor tineri. Însă acest trend le normalizează. Astfel, emoțiile negative sunt văzute ca ceva firesc, fiind puse sub o lentilă a frumuseții, a feminității. Astfel, multe adolescente ajung să recurgă la fumat pentru a-și accentua imaginea tristă, pentru a le conferi un aer misterios. De asemenea, relațiile toxice, cu bărbați „periculoși”, sunt frecvent căutate de tinere, uneori în mod involuntar.

FOMO Fear of missing out

De unde a apărut? Valul acestei mode își are originea pe rețeaua de socializare Tumblr, unde și-a pierdut repede popularitatea. Mai târziu, renașterea lui a avut loc pe Tiktok în anul 2022. Și-a dobândit repede fama actuală din dorința oamenilor de a simți tristețe fără un motiv anume.

Trendul s-a născut din, și este, în continuare, alimentat de muzică. Artiști ca Lana Del Ray au contribuit la creșterea colosală în

popularitate a acestei mode. Lana Del Ray, care și-a câștigat faima în anul 2021, prezintă, prin creațiile ei muzicale, relații toxice, depresie, lupta cu adicția de droguri, de alcool și efectele faimei dobândite la o vârstă fragedă. Melodiile ei încurajează tinerele să trăiască evenimentele tragice prezentate de ea, acestea având un impact foarte puternic asupra sănătății și a vieții multor adolescente. Bineînțeles, nu ar trebui învinovățită artista pentru acest lucru, ci felul în care a fost promovată muzica ei în mediul online.

I'M JUST A GIRL

Deși nu se pot spune foarte multe despre acest trend, și el este unul care oferă o perspectivă greșită asupra feminității. **A luat naștere în toamna anului 2023, pe TikTok** (unde în altă parte?). Acesta constă în a-ți afișa lucruri precum obiecte scumpe sparte sau teste cu note mici, împreună cu textul „I'm just a girl”. Din aceste postări, reiese în mod eronat faptul că a fi fată înseamnă a face acest tip de greșeli și nimic altceva.

Într-adevăr, nu prezintă un lucru atât de complex ca celelalte trenduri, însă are, prin simplitatea și lipsa sa de context, același efect asupra audienței feminine, pusă într-o lumină dăunătoare, în ciuda intenției sale umoristice.

GIRL MATH

Trendul de sub umbrela „I'm just a girl”, „Girl math” este o reprezentare eronată a felului în care ar gândi o fată. „Dacă plătesc cash pentru ceva, e gratis”, „Dacă

returnez un produs la magazin, primesc bani în plus”, „Dacă” o să cumpăr un produs redus cu 10 lei, primesc 10 lei în plus” sunt doar câteva dintre cele mai populare exemple ale acestei mode lipsite de orice logică. Deși este, în mod clar, creat pentru a fi considerat o glumă, „girl math” a ajuns să fie un subiect controversat, fiind considerat jignitor, deoarece impune stereotipuri de gen, în ciuda aparenței sale ironice.

Aș mai putea menționa cum, prin intermediul eternei platforme a problemelor, Tiktok, au fost promovate diete nesănătoase în rândul tinerilor, iar consumul de droguri a fost promovat ca o normalitate

în rândul preadolescenților și multe altele. Însă aceste aspecte merită analizate mai în profunzime, fiecare într-un alt articol.

Așadar, trendurile aparent inofensive de pe rețelele sociale ne pot afecta viața de zi cu zi, renăscând din nevoia noastră constantă de a consuma conținut.

MARIA IOANA APETREI
Clasa a IX-a D

UN PROIECT INTERNAȚIONAL

PRILEJ DE CUNOAȘTERE A INSTITUȚIILOR EUROPENE

În perioada 22-26 februarie 2024, 38 de elevi împreună cu 9 profesori au participat la proiectul „**The role of European institutions in supporting democratic values, promoting interstate collaboration, social cohesion and active citizenship**”, ce a avut ca destinație principală una dintre capitalele europene, Strasbourg, Franța. Însă, pe lângă Strasbourg, elevii au avut ocazia de a vizita și alte orașe din Alsacia, regiune din estul Franței, precum și țări vecine: Germania, Luxemburg și Elveția.

Aventura noastră începe în zorii zilei de joi, când primul grup decolează de pe Aeroportul Internațional „Henri Coandă”, din București. După un zbor nu foarte liniștit, ajungem în Frankfurt, unde avem câteva ore să vizităm orașul și să luăm masa de prânz, urmând ca, după acestea, să ne întoarcem la aeroport și să ne urcăm în autocarul spre Strasbourg. În acest timp, grupul al doilea decolează din București, neștiind ce urma să se întâmple la sosire.

Ajunși la aeroport, unii copii, din primul grup, constată că le lipsesc bagajele din pricina unei încurcături, lăsând recuperarea acestora pe seama celui de-al doilea grup. Dar, spre dezamăgirea copiilor, cei din grupul al doilea pierd și mai multe bagaje. Seara, toți ajungem la hotel și plecăm în oraș să mâncăm, compania aeriană asigurându-ne că bagajele ne vor fi livrate următoarea seară.

Cea de-a doua zi a excursiei a fost chiar „Ziua cea mare”, ce ne-a adus oportunitatea de a vizita unele dintre cele mai importante instituții la nivel european, reprezentate de: **Parlamentul European, Consiliul Europei și Reprezența permanentă a României la Strasbourg**. Am învățat care sunt diferențele dintre cele trei instituții și am aflat care este rolul lor în susținerea valorilor democratice și în promovarea colaborării interstatale. Am fost foarte impresionați de importanța României, în cele două instituții, precum și de aportul țării noastre la evoluția acestora. Totodată, am putut admira și **catedrala „Notre-Dame de Strasbourg”**, ce o imita foarte bine pe cea de la Paris. Seara, am vizitat și am admirat cu toții **centrul orașului**, întorcându-ne la hotel cu multă

bucurie și emoție, deoarece ne așteptau bagajele noastre!

În a treia zi, dis-de-dimineață, ne-am urcat în autocar și am plecat spre **Luxemburg**, unde am avut parte de un tur foarte interesant al capitalei. Am vizitat: **catedrala Notre-Dame de Luxemburg**, **Marele Palat Ducal**, **zidurile Cornichei**, **piața de pește** și **monumente istorice precum „Gëlle Fra”**, adică „**Doamna de aur**”. Pe tot parcursul zilei, am avut parte de o vreme destul de capricioasă: cu mult soare, apoi ploaie cu gheață și, din nou, soare!

A patra zi a fost una plină de surprize plăcute, deoarece, pe lângă **vizita la Basel**, o localitate din Elveția, am avut ocazia de a cunoaște și **Colmar**, unul dintre cele mai impresionante și pitorești orașe din Alsacia, renumit pentru vinuri-

le sale. Având casele pe jumătate din lemn, colorate și scăldate în razele soarelui și podurile cu balustradele încărcate cu flori, **Colmar este supranumit și „Mica Veneție” a Franței, respectiv „Orașul Îndrăgostiților”**. Nu doar covrigul și turta dulce, ci și berzele, care apar peste tot, reprezintă simbolurile acestui oraș fermecător. Din Elveția, bineînțeles, în ciuda prețurilor foarte mari, majoritatea dintre noi am plecat cu pungi pline de ciocolată. Pe străzi, am fost întâmpinați cu voie bună de tineri ce cântau la fluier și tobe. Ultima seară am petrecut-o în **Strasbourg** până târziu, admirând **Rinul** și catedrala frumos luminată.

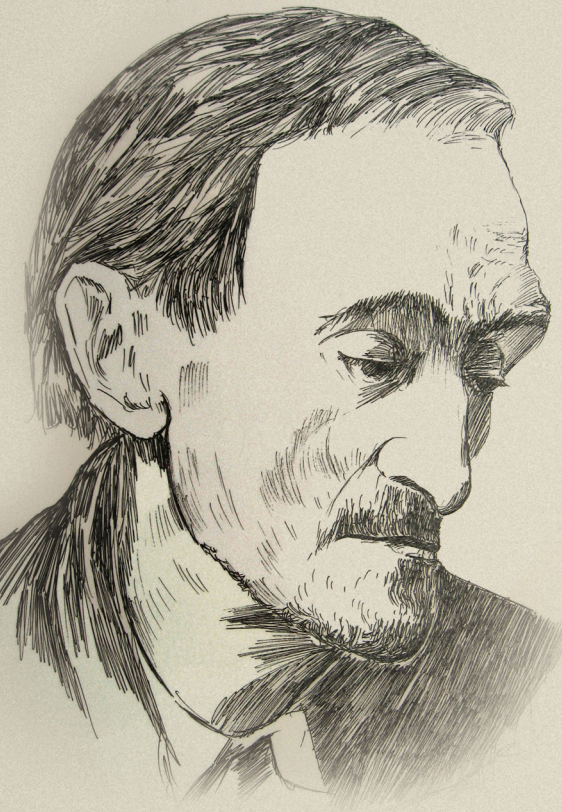
În a cincea zi, am plecat foarte devreme din Strasbourg,

cu promisiunea de a reveni. Restul zilei am petrecut-o în **Frankfurt**, Germania. Acolo am avut ocazia de a vizita orașul, precum și **catedrala Sf. Bartolomeu** sau **podul de pe râul Main**, urmând ca, plini de emoție, să ne întoarcem, seara, acasă.

A fost o excursie foarte reușită și le mulțumim profesorilor pentru tot efortul depus și pentru faptul că ne-au oferit oportunitatea de a ne extinde orizontul de cunoaștere și de a rămâne cu amintiri frumoase ale tuturor evenimentelor din cadrul proiectului și ale obiectivelor turistice!

**BIANCA ELENA ALEXE,
MARA PANDELE-CUȘU,
IRINA MARIA ȘTEFANIU
Clasa a IX-a D**

BACOVIA

POETUL TOAMNEI TÂRZII

Poezia este nemuritoare, ea străbate orice epocă sau secol, ea vindecă și ne aduce aminte de umanitate. Fără artă, societatea ar fi moartă, iar omul, într-o luptă cu sinele. Literatura s-a născut dintr-o forță imaterială, dar care se regăsește pretutindeni în om și univers. Așa au prins contur și genurile literare, curentele, motivele, simbolurile...

George Bacovia, pseudonim ce cuprinde toată ființa sa plină de dor și căutare, a devenit chiar el un simbol al literaturii de la prima schițare a „vaietelor” lirice și încă rămâne o figură emblematică prin universul enigmatic al poeziei sale.

Cu regret observăm faptul că poetul este mărginit de critica opiniei publice, că este îngrădit de cuvinte aspre precum „nebun”, „depresiv”, „straniu”. Dar oare doar atât reprezintă opera sa? Este poezia sa ciudată și întunecată?

Înainte de toate, este de menționat faptul că Bacovia ilustrează, în arta sa, sinceritatea. Dacă ar trebui să caracterizez printr-un singur cuvânt poezia sa, așa aș numi-o: sinceră. Omul, cu toate durerile sale, aflat în singurătate, disperat după căutarea unui scop într-o nouă epocă și un nou secol, nu mai este pătruns de farmecul nocturn și natura romanticilor. Nu se mai mișcă nici în fața realismului, căci spațiul este urbanizat și societatea, îndepărtată de tradiții. Astfel, Bacovia nu încearcă să evoce trecutul, ci oglindește prezentul și lumea care l-a schimbat definitiv pe om. Acest sentiment persistent de confuzie și înstrăinare se regăsește în interiorul omului, dar și în jurul lui, rezultând inevitabil într-o adâncire a suferinței. Așa este omul și mereu a fost așa, iar simbolistii, absurdistii și modernistii nu s-au ferit să arate acest adevăr.

Dar poezia bacoviană în-

seamnă mai mult decât atât. Nu este doar o reflectare a durerii și a singurătății, ci și a speranței, a căutării unei fărâme de bine aflat în lume și om. Pentru poet, totul are o semnificație, vorbește și are propria taină. Un om care vede doar ceea ce este întunecat, nu ar putea remarca și această frumusețe a naturii.

Un element important în opera lui Bacovia este anotimpul. Fiecare este însuflețit, are o altă energie, forță, emoție. Anotimpurile se regăsesc în majoritatea poeziilor sale și, de fiecare dată, au aceeași semnificație. Toamna este cel mai versatil dintre toate; septembrie este momentul când natura cântă, străzile sunt vopsite în culori calde, dar are să vină și clipa când vântul va cuceri orașul și finalul va fi anunțat. Noiembrie este agonia, un ultim moment de speranță înainte ca toate să moară. Toamna este, totodată, peri-

oada de reflectare, în care omul încă poate primi revelația, este anotimpul speranței și al conștientizării ființei sale. Iarna este sumbră, moartea însăși. Orașul este cuprins de violență, de teamă, nimic nu mai îndrăznește să renască. Viscolul e prea asurzitor ca omul să mai poată auzi strigătul naturii și se izolează în camera care devine doar o temniță. Ușor, vine și primăvara, dar această trecere este ostenitoare. Natura se calmează, prinde viață, omul, în sfârșit, poate să vadă speranța ce renaște. Luna mai cuprinde întreaga esență a anotimpului, este un oftat pe care omul l-a tot ținut în sine și acum îl poate elibera, știind că soarele are să-i guverneze viața. Urmează vara care este statică și, deși natura cunoaște abundența, omul încă își contemplă existența, fiindcă a experimentat iarna.

De asemenea, poezia lui nu este un simplu joc de cuvinte, ci un creuzet al tuturor simțurilor. Scriitura sa comunică prin toate metodele prin care cititorul poate primi mesajul. Precum am menționat, toamna este anotimpul favorit al poetului, în care își regăsește liniștea. Astfel, în versurile lui, nu regăsim doar o imagine vie a anotimpului, ci putem și asculta

frunzele ce cad, vuietul ce devine tot mai violent și lemnul ce trosnește în case. În „Monosilab de toamnă”, fiecare vers este redus la câteva litere ce împletesc vizualul cu sonorul. Astfel, cititorul nu mai este doar un cititor, ci un călător în întreaga lume, exterioară și interioară.

Cel mai important rămâne, în poezia bacoviană, divinul. Entitatea supremă nu este vreo divinitate, ci chiar iubita. Eul liric, în momentele de durere și pierdere, vrea să-i vorbească doar iubitei, de parcă ea ar fi singura ființă care ar putea să-l înțeleagă și să-l ierte pentru că este om. Însă există momente în care acesta înțelege că sufletul său este atât de plin de păcat și durere, încât nici măcar această forță divină nu-i mai poate pătrunde în inimă, precum în poezia „Singur” din „Scânteii galbene”. Chiar pe piatra funerară a poetului și a soției sale, Agatha Grigorescu, sunt scrise ultimele versuri din „Melancolie” („Ascultă, tu, bine, iubito/ Nu plânge și nu-ți fie teamă/ Ascultă cum greu din adâncuri/ Pământul la dânsul ne cheamă”).

Totodată, cromatică l-a obsedat pe poet. Chiar el mărturisește că a încercat să fie precum

un pictor, dar care ilustrează prin intelect. Principalele culori rămân violetul și galbenul. Prima apare mai ales în poeziile din tinerețe, precum în „Amurg violet”, iar culoarea subliniază atât delirul, cât și drumul către revelație și înțelepciune. Cea din urmă, galbenul, este „culoarea sufletului lui”, a deznădejdiei, a tuturor reacțiilor chimice și a transformării. Este pretutindeni, în întreaga operă a poetului și însoțește îndeosebi toamna.

Poezia bacoviană construiește o poveste, o mărturisire ce capătă din ce în ce mai multe înțelesuri cu fiecare vers, strofă, volum. Pentru a simți opera sa, trebuie să renunți la orice prejudecată și să te lași pătruns de acest vârtej. Articolul acesta a fost scris doar din tumultul provocat de către acest poet și care nu se mai poate liniști. De aceea, cel mai bine ar fi să căutați primul volum semnat cu pseudonimul Bacovia și să vă lăsați acaparați de orice sentiment v-ar trezi versurile.

ANDRADA ROTARIU
Clasa a X-a B

BASARAB

DEBATE CLUB

HOW I MADE IT

Încă din copilărie, am admirat persoanele care aveau abilitatea de a vorbi în public. Țin minte și acum cum mă uitam împreună cu sora mea la TED Talks și mă gândeam că într-o zi aș vrea și eu să fiu ca persoanele care susțineau acele discursuri. Mă fascina felul în care își articulau cuvintele, cum vorbeau pe un ton mai înalt sau mai jos, în funcție de cât de bine voiau să accentueze

o idee, dar, mai ales, felul în care cuvintele lor puteau influența cu adevărat publicul, provocând emoții puternice. Clubul de debateri din Colegiul Național „Matei Basarab” mi-a oferit bazele unei potențiale astfel de călătorii, iar în urma citirii acestui articol vei vedea de ce ar trebui să te alături clubului dacă și tu, la fel ca noi, ai o înclinație spre arta oratoriei.

În clasa a IX- a, am intrat cu emoții în sala unde avea loc prima întâlnire a debutanților din acel an. Nu știam ce îmi putea oferi clubul și am răspuns cu nesiguranță la întrebarea „De ce îți dorești să faci parte din clubul nostru?”. Totuși, odată ce m-am alăturat clubului, am avut parte de o dezvoltare fantastică a abilităților mele. De la timida prezență la primele întâlniri, până la prezentarea argumentelor cu claritate și încredere, fiecare competiție și fiecare meci ne-au transformat pe noi, membrii clubului, în debateri pricepuți.

Clubul nostru s-a calificat, în fiecare an, la etapa națională a Olimpiadei de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii Dezbat” și, doar în acest an, clubul nostru a participat la diverse competiții de debateri, oferindu-ne șansa de a ne testa abilitățile și de a ne măsura forțele cu alte echipe talentate. În primul rând, am luat parte la competiția de la Colegiul Național „Gheorghe Lazăr”, unde am reușit să ne facem remarcați prin argumente solide. Apoi, am participat la competiția de debateri în limba engleză „Vianu Debate”, unde am demonstrat că putem excela și într-un context lingvistic diferit. Ne-am remarcat, de asemenea, și în cadrul unei alte competiții susținute în limba engleză, „Central School Debate Competition”. Aici am avut și cele mai bune rezultate, întrucât am ajuns până în finala cea mare, reușind să doborâm adversari veritabili. Pe lângă competițiile oficiale, ne-am implicat și în numeroase meciuri amicale cu alte licee, precum

Colegiul Național „Ion Neculce” și Colegiul Național „Miguel de Cervantes”. Aceste meciuri ne-au oferit oportunitatea de a ne perfecționa abilitățile într-un mediu mai relaxat și de a forma conexiuni cu membrii altor cluburi.

Un fapt este sigur: experiența acumulată în urma participării la astfel de competiții, meciuri amicale și chiar olimpiade este lucrul care contează cu adevărat, fiindcă toate acestea ne-au format și ne-au ajutat să devenim debaterii de astăzi!

„Mie, cel puțin, meciurile de debateri mi-au dezvoltat competitivitatea și mi-au dat abilitatea de a gândi rapid și în engleză.” (Alex)

„Prin clubul de debate am găsit o pasiune ce a răbdat în mine prea mult timp și care acum mă împinge să văd lumea în toată valoarea sa.” (Andrada)

ADINA OLTEANU
Clasa a X-a B

MANAGEMENTUL CALITĂȚII

ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

„Educația are dificila misiune de a transmite o cultură acumulată de secole, dar și o pregătire pentru un viitor în bună măsură impredictibil.” (Jaques Delors)

În contextul actual, când legislația suferă tot mai dese și mai multe modificări, prioritatea fundamentală a unităților și instituțiilor de învățământ preuniversitar, indiferent de tip, nivel și formă de organizare a activității, o constituie furnizarea de servicii educaționale de calitate.

În sistemul educațional, pentru a culege roadele unei activități de calitate trebuie gândit viitorul, utilizând instrumentarul prezentului, în baza experienței trecutului. Sistemul de învățământ trebuie gândit ca un mijloc de modelare a oamenilor, o investiție în capitalul uman, singura sursă sigură de evoluție a umanității.

Politicile educaționale aplicate vizează transformarea societății, astfel încât fiecare individ să aibă șansa să-și valorifice potențialul și să participe la dezvoltarea personală și profesională la standarde cât mai înalte, în condițiile competitivității implicate de globalizare. Acestea au ca obiective strategice pentru perioada următoare: asigurarea calității ofertei educaționale, dezvoltarea instituțională, monitorizarea programului școlar.

Asigurarea calității în educație constă în capacitatea organizației de a introduce și menține sub control procesele și impune cooperarea între toate compar-

timentele instituției. Prestarea serviciilor nu poate fi separată de persoana care le furnizează, ea implicând un contact direct între furnizor și consumator, iar calitatea sa este determinată de ambii factori. Aceasta se impune ca o necesitate stringentă și iminența introducerii unui sistem de garantare a calității trebuie să conducă la o nouă imagine a elevului, a cadrului didactic, a școlii, a managementului.

După cum puncta Constantin Cucoș în lucrarea sa, „Educația este un demers prin excelență teleologic, orientat spre atingerea unui scop, ceea ce presupune stabilirea dinainte a unor etape pentru a ajunge la acele orizonturi dezirabile, vizate de unii sau de alții (educați, educatori, părinți, societate)”. În contextul actual, școala nu transmite numai cunoștințe, ci este un spațiu de socializare, o parte a proiectelor comunității locale și se racordează la problemele acesteia.

De asemenea, cartea prof. dr. Remus Chină, „Managementul calității în învățământul preuniversitar (referențiale, modele, tehnici, instrumente)”, publicată de Editura Universitară, în 2015, constituie un ghid util pentru fiecare director, cadru didactic, pentru Comisia de Asigurare a Calității din școli, care dorește să pătrundă în mecanismele managementului în domeniul

calității și să înțeleagă aplicarea corectă a acestuia în vederea obținerii unui învățământ de calitate în unitatea școlară unde funcționează.

Această temă, considerată de o maximă importanță pentru etapa actuală, când învățământul românesc răspunde nevoii de integrare europeană, generează o multitudine de obiective și sarcini noi pentru școală, care se cer cunoscute, aprofundate de cadrele didactice din învățământul liceal, de personalul din suprastructura organizatorică și de conducere a învățământului.

Managementul calității reprezintă un ansamblu de operațiuni, având ca scop realizarea unor obiective, prin utilizarea optimă a resurselor și cuprinde activități de planificare, coordonare, organizare, control și asigurare a calității.

Un bun sistem de management al calității trebuie să aibă următoarele caracteristici: să fie stabilit în scris, să asigure îndeplinirea cerințelor clienților, să asigure îndeplinirea cerințelor organizației, să fie aplicabil în toate activitățile organizației.

Asigurarea calității include procese planificate și sistematice, necesare asigurării unui grad adecvat de încredere că oferta educațională va satisface cerințele de calitate

specificate. Activitățile desfășurate în acest scop stabilesc capacitatea organizației de a furniza servicii educaționale de un înalt standard.

În sistemul educațional românesc, cadrul legislativ – normativ în vigoare este Ordonanța de Urgență nr.75/2005 (aprobată prin Legea nr.87 / 2006) cu modificările și completările ulterioare. Actul legislativ face precizări cu privire la importanța calității în educație, aceasta reprezentând o prioritate permanentă a instituțiilor din sistemul de învățământ. Predarea și învățarea de calitate contribuie la dezvoltarea personală a categoriilor de beneficiari ai educației, la bunăstarea societății și la afirmarea învățământului ca bun public. Definirea criteriilor, a standardelor, a indicatorilor de performanță și a calificărilor constituie un aspect important, fiind punctul de plecare în elaborarea metodologiilor de autoevaluare și evaluare externă a calității în instituțiile educaționale.

În baza prezentei legi, în România, s-au înființat două instituții care monitorizează calitatea actului educațional – ARACIS (pentru învățământul superior) și ARACIP (pentru învățământ preuniversitar). Cele două instituții au atribuții precum: elaborarea de standarde de referință și indicatori de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității, elaborarea de

metodologii de evaluare instituțională și de acreditare, realizarea activităților de evaluare și acreditare a furnizorilor de educație, realizarea activităților de monitorizare și control al calității, elaborarea manualelor de evaluare internă a calității, a ghidurilor de bune practici, publicarea unui raport anual cu privire la propria activitate.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor, îmbunătățirea continuă a rezultatelor.

Evaluarea calității educației constă în examinarea multicriterială a măsurii în care o organizație furnizoare de educație și programele acesteia îndeplinesc standardele și standardele de referință.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea standardelor de referință.

La nivelul unităților de învățământ liceal, monitorizarea calității actului educațional este asigurată de Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității – CEAC. Aceasta este, conform Regulamentului – cadru de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar, aprobat prin Ordinul nr. 5079 / 31 august 2016, Comisie cu caracter permanent și se constituie la începutul fiecărui an școlar, prin decizie internă a conducerii.

Misiunea CEAC este aceea de a efectua evaluarea internă a calității în educația oferită la nivelul unei organizații școlare, respectiv cuantificarea capacității acesteia de a satisface așteptările benefici-

arilor direcți și indirecti precum și standardele de calitate, contribuția la îmbunătățirea actului educativ în școală și oferirea de exemple de bună practică, atingerea standardelor înalte de performanță în conformitate cu cerințele ARACIP, realizarea evaluării interne, multicriteriale a unității de învățământ, a măsurii în care aceasta și programul său îndeplinesc standardele de calitate, coordonarea aplicării procedurilor și activităților de evaluare și de asigurare a calității, elaborarea rapoartelor de evaluare internă privind calitatea educației furnizate de organizația școlară, formularea de propuneri către conducerea organizației școlare privind acțiuni corective continue, bazate pe selectarea și adoptarea procedurilor necesare în acest scop, monitorizarea îndeplinirii procedurilor respective.

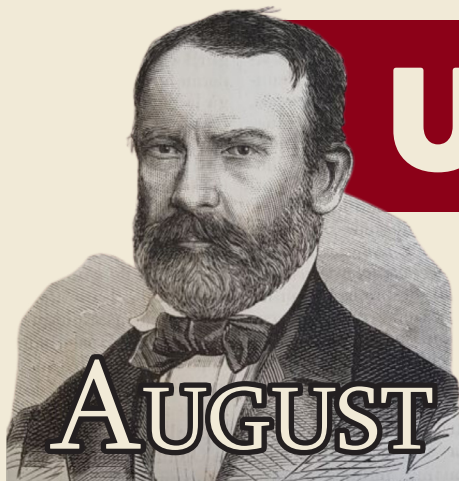
Scopul fundamental al unităților de învățământ, de oricare formă, trebuie să fie acela de a furniza servicii de o asemenea calitate, încât beneficiarii direcți ai educației (elevii) să primească o educație superioară, în concordanță cu cerințele nevoilor actuale interne și internaționale, cadrele didactice, elevii și părinții acestora să fie părtași la succes, iar societatea să beneficieze de absolvenți performanți.

Bibliografie:

Constantin Cucos –
„Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice” –
Editura Polirom, 2009
www.asq.org
<https://ro.wikipedia.org>

DOINIȚA DRAGNE
Secretar-șef

UN VIZIONAR,

PROFESORUL AUGUST TREBONIU LAURIAN

(1810-1881)

Pe colțul unde se întâlnesc străzile Logofăt Udriște (fostă Lucaci) și Matei Basarab (fostă Incendiului), se află bustul profesorului August Treboniu Laurian. Realizat în marmură de Carrara, de către sculptorul Constantin Bălăcescu, bustul este așezat pe un soclu din piatră, pe care se află înscrise cuvintele „Lui August Treboniu Laurian (1810- 1881) Școlarii și admiratorii sei,” 1903.

August Treboniu Laurian (Augustin Trifan) s-a născut la 17 iulie 1810, în satul Fofeldea, comuna Nocrich, comitatul Sibiu, ca fiu al preotului unit Pavel Trifan. A urmat școala primară germană și gimnaziul latin la Sibiu, iar cursurile superioare (Liceul Academic și Facultatea de Filosofie) le-a absolvit la Cluj. În anul 1835, s-a înscris la Institutul Politehnic din Viena, realizând în paralel studii de filologie și istorie în arhivele vieneze.

În capitala europeană, a tipărit în 1840 prima lucrare lingvistică „TENTAMEN CRITICUM IN ORIGINEM, DERIVATIONEM ET FORMAM LINGVAE ROMANAE”.

Un ardelean în Țara Românească și Moldova.

La propunerea Eforiei școalelor, A.T Laurian este numit din septembrie 1842 profesor de filosofie la Colegiul „Sfântul Sava” din București.

Munteanul Nicolae Bălăcescu și transilvăneanul A.T. Laurian au editat la București în 1845 primul număr al revistei „Magazin istoric pentru Dacia”, în paginile căreia reputatul profesor a publicat două sinteze: „Starea politică și religioasă a românilor din Transilvania” și „Temisia” sau „Scurtă istorie a Banatului”.

În 1847, Eforia școalelor îl desemna revizor școlar pentru județele Brăila, Buzău, Râmnicu Sărat, Prahova, Ialomița, Vlașca, funcție deținută o perioadă scurtă de timp, deoarece se va implica activ în revoluția de la 1848.

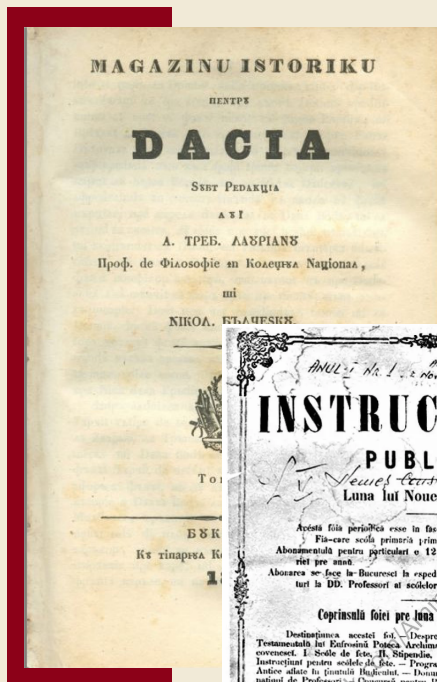
Sunt cunoscute scrisorile lui A.T. Laurian adresate lui Nicolae Bălăcescu, ce schițau un adevărat program politic pentru românii din Transilvania, prezentat primei adunări de la Blaj din 18 aprilie 1848, referindu-se la „spiritul libertății universale care a deșteptat toate semințiile Europei”.

*Monument istoric
din inima orașului de
odinioară~Cartierul Mircea
Vodă-Lucaci, București*

**AUGUST TREBONIU
LAURIAN, 1903**

Marea Adunare de la Blaj din 3 mai 1848 adopta programul re-

voluției, străbătut de ideea afirmării națiunii române ca națiune politică de sine stătătoare, marcând contribuția cărturarului Laurian la evenimentele din spațiul ardelean. Reprezentanții românilor din Imperiu s-au constituit într-o delegație națională, pentru a susține drepturile românilor și al principiului egalei îndreptățiri, delegație ce număra 37 de membri între care se afla și A.T. Laurian.

Și în Țara Românească se remarcă prezența lui A.T. Laurian alături de personalități ale momentului: I. Heliade Rădulescu, Petrache Poenaru, C. Boliac, N. Kretzulescu.

În Moldova, A.T. Laurian deține din martie 1852 funcția de inspector al școlilor naționale, răspunzând chemării domnitorului Grigore Alexandru Ghica. Esențială a fost însă, creșterea bazei de informare a istoricului.

Între anii 1853-1854, au fost publicate la Iași, cu sprijinul material al domnitorului Grigore Al. Ghica și prin silințele lui A.T. Laurian și Mihail Kogălniceanu, cele trei volume ale „Cronicii românilor” a lui Gh. Șincai.

Întreprinde în perioada 1855-1856 o călătorie de documentare în Germania, Franța, Anglia, Italia în scopul cercetării instituțiilor de învățământ europene, vizând modernizarea sistemului școlar din Moldova. Notele de călătorie ale lui

A.T. Laurian au fost publicate la Brașov în „Foaie pentru minte, inimă și literatură” și în „Gazeta Transilvaniei”.

Pentru elaborarea manualelor pentru toate școlile din Moldova, a dispus alcătuirea unei comisii din care au făcut parte și M. Kogălniceanu și Vasile Alecsandri.

În anul în care Al. Ioan Cuza devenea domnul Unirii, A.T. Laurian revenea la București unde începe a edita revista pedagogică „Instrucțiunea publică” (1859-1861), în care apar proiecte de reformare a școlii și lansează proiectul Societății Academice. În 1860, se contura ideea organizării unei „școli tehnice”, idee transpusă

în realitate în 1864 prin decretul emis la 1 octombrie de către domnitorul Al. I. Cuza, privind înființarea Școlii de Poduri și Șosele, Mine și Arhitectură.

Un vizionar – August Treboniu Laurian

Membru fondator al Societății Academice Române, secretar general al Academiei Române (1867-1870), președinte (1870-1872 și 1873-1876), profesor și decan al Facultății de Litere și Filosofie a Universității din București (1864-1878), director al Bibliotecii Naționale, A.T. Laurian a urmărit viziunea unității politice a românilor pe care a susținut-o prin argumentele sale arheologice, etnografice, istorice.

În același sens, reputatul istoric și geograf a întocmit „Charta Daciei moderne”, tipărită la București, în 1867 în 2000 de exemplare și trimisă școlilor.

În colaborare cu I.C. Massim, A.T. Laurian a alcătuit „Dicționarul limbii române” în două volume, 1871 și 1876.

Nostalgia caselor de altădată

Sub îndrumarea tatălui său, Dimitrie Augustus Laurian, a fondat „România liberă” în anul 1877, adevărată tribună a intelectualității românești de pretutindeni.

Dimitrie A. Laurian, absolvent al Facultății de Litere și Filosofie din București, a studiat filosofia la Paris și Bruxelles unde a susținut și doctoratul.

A predat filosofie în licee din București între care și Liceul „Matei Basarab”, a participat la pregătirea reformei învățământului românesc din 1898 (Legea Spiru Haret), a fost președinte al Societății Presei și membru corespondent al Academiei Române (1887).

„August Treboniu Laurian și-a construit o școală cu etaj, vândută de moștenitori în 1885” era titlul unui articol de presă din 2003, amintind de impozanta clădire a Colegiului Național „Matei Basarab” din București.

Gimnaziul „Matei Basarab”, înființat prin decretul domnesc nr. 158/1859 al domnitorului Al. I. Cuza, și-a deschis cursurile la 3 noiembrie 1860.

Adăpostită timp de un sfert de veac în diferite locații, școala s-a așezat definitiv în acest edificiu, în septembrie 1887. La îndemnul lui Spiru Haret, ministerul a cumpărat de la moștenitorii lui A.T. Laurian terenul și clădirea destinată a adăposti liceul și internatul „Matei Basarab” în mahalaua Mircea Vodă-Lucaci: 5.660 mp cu prețul de 160.000 lei de la d. Laurian; o casă din strada Labirint de la doamna Maria Laurian cu prețul de 1.500 lei spre a mări fațada și

o casă în strada Incendiului de la Sevastița Christescu cu prețul de 20.000 lei.

În perioada interbelică (1923-1928), au avut loc ample lucrări de mărire și modernizare a liceului. Planurile au fost realizate de către arhitectul Ion Fonescu, profesor de desen liniar al liceului. Au fost construite etajul al doilea, o nouă aripă unde se află astăzi secretariatul, cabinetele directorilor, sala de festivități și sala de sport.

Pentru executarea acestor mari transformări, Ministerul Instrucției a cumpărat în 1925 un teren de 1624 mp de la inginerul I. Manliu, situat lângă școală.

Cu o dotare de excepție, Liceul „Matei Basarab” concura, în prima jumătate a secolului al XX-lea, cu instituții universitare.

**Prof. MIHAELA
COLDEA**

*„...adevăratele comori se
află dincolo de uși.*

*Deschideți-le
și pașiți!”*

